

Ogólne warunki ubezpieczenia elektrowni wiatrowych

Spis treści

POSTANOWIENIA OGÓLNE	4
§ 1. Postanowienia wstępne	4
§ 2. Definicje	4
POSTANOWIENIA OGÓLNE	5
§ 1. Postanowienia wstępne	5
§ 2. Definicje	5
§ 3. Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	5
DZIAŁ I – UBEZPIECZENIE ELEKTROWNI WIATROWEJ OD USZKODZEŃ	5
ZAKRES, SUMA I SYSTEMY UBEZPIECZENIA	5
§ 4. Zakres ubezpieczenia	5
§ 5. Suma ubezpieczenia, limity odpowiedzialności i system ubezpieczenia	6
USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA	6
§ 6. Ustalenie wysokości szkody	6
§ 7. Ustalenie wysokości odszkodowania	7
WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	7
§ 8. Szkody wyłączone z zakresu ubezpieczenia elektrowni wiatrowej od uszkodzeń	7
DZIAŁ II – UBEZPIECZENIE OD FINANSOWYCH SKUTKÓW PRZERWY ALBO ZAKŁÓCENIA FUNKCJONOWANIA UBEZPIECZONEJ ELEKTROWNI WIATROWEJ W NASTĘPSTWIE JEJ USZKODZENIA	8
ZAKRES, SUMA UBEZPIECZENIA I MAKSYMALNY OKRES ODSZKODOWAWCZY	8
§ 9. Zakres ubezpieczenia	8
§ 10. Suma ubezpieczenia	8
§ 11. Maksymalny okres odszkodowawczy i czas trwania ochrony ubezpieczeniowej	8
USTALENIE WYSOKOŚCI STRATY I ODSZKODOWANIA	8
§ 12. Ustalenie wysokości straty	8
§ 13. Ustalenie wysokości odszkodowania	9

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	9
§ 14. Straty wyłączone z zakresu odpowiedzialności COMPENSY	9
POSTANOWIENIA WSPÓLNE UMOWA UBEZPIECZENIA	9
§ 15. Zawarcie, zmiany i rozwiązanie umowy	9
§ 16. Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek	10
SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	10
§ 17. Zapłata, zmiana i zwrot składki	10
§ 18. Wysokość składki	10
PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY UBEZPIECZENIA	10
§ 19. Obowiązki umowne COMPENSY	10
§ 20. Obowiązki umowne (powinności) Ubezpieczającego i Ubezpieczonego	10
§ 21. Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego po zajściu zdarzenia losowego	11
WYPŁATA ODSZKODOWANIA	11
§ 22. Postępowanie wyjaśniające	11
§ 23. Wypłata odszkodowania	11
POSTANOWIENIA KOŃCOWE	12
§ 24. Regres ubezpieczeniowy	12
§ 25. Reklamacje i spory	12
§ 26. Sankcje	12
§ 27. Wejście OWU w życie	12
ZAŁĄCZNIK NR 1 DO OWU ELEKTROWNI WIATROWYCH ZASADY PROWADZENIA PRZEGLĄDU W RAMACH SERWISU NA PODSTAWIE STANU TECHNICZNEGO	13
§ 1. Cel przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego	13
§ 2. Koncepcja i odstępy czasowe przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego	13
§ 3. Wymogi, jakie powinien spełniać ekspert	13
§ 4. Warunki wstępne przeglądu	13
§ 5. Wymagania dotyczące konserwacji	13
§ 6. Wymagania dotyczące nadzoru operacyjnego	13
§ 7. Wymagania dotyczące przeglądów okresowych	14
§ 8. Monitoring stanu układu przeniesienia napędu	14
§ 9. Monitoring stanu łopat wirnika	15
§ 10. Raport	16
KLAUZULE DODATKOWE DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA ELEKTROWNI WIATROWYCH	17
Klauzula nr 1 – wyłączenie szkód wewnętrznych	17
Klauzula nr 2 – ochrona uzupełniająca do umowy serwisowej	17

Informacja o istotnych postanowieniach Ogólnych warunków ubezpieczenia, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

RODZAJ INFORMACJI	NUMER ZAPISU Z WZORCA UMOWNEGO
1. Przesłanki, których zaistnienie zobowiązuje COMPENSE do wypłaty odszkodowania	§ 2; § 3; § 4; § 5; § 9 ust. 1; § 15 ust. 4, § 23 ust. 1 - 4
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności COMPENSY uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 2; § 3 ust. 3; § 4 ust. 5; § 6 ust. 5, 6, 7, 8, 11, 14; § 7 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 i 4; § 8; § 9 ust. 3 - 4; § 13 ust. 1 - 3, ust. 5; § 14; § 17 ust. 5 i 6; § 20 ust. 3 i 7; § 21 ust. 3 i 4, § 26

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Postanowienia wstępne

1. Ogólne warunki ubezpieczenia elektrowni wiatrowych (zwane dalej OWU) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group zwana dalej COMPENSA z Ubezpieczającymi.
2. W granicach przez prawo dozwolonych, umowę ubezpieczenia można zawrzeć na uzgodnionych przez strony warunkach odmiennych od postanowień OWU. Wszelkie takie postanowienia, a także zmiany zawartej umowy ubezpieczenia muszą być sporządzone w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
3. W sprawach nieuregulowanych w OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie właściwe przepisy prawa polskiego, w szczególności Kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
4. Postanowienia szczególne dotyczące ubezpieczenia elektrowni wiatrowej są zawarte w Dziale I OWU „Ubezpieczenie elektrowni wiatrowej od uszkodzeń”.
5. Postanowienia szczególne dotyczące ubezpieczenia od utraty przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej są zawarte w Dziale II OWU „Ubezpieczenie od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej w następstwie jej uszkodzenia”.

§ 2. Definicje

1. Użyte w OWU terminy mają następujące znaczenie:

- 1) **akcja ratownicza** – działania mające na celu ratowanie przedmiotu ubezpieczenia, w związku z wystąpieniem zdarzeń losowych objętych umową ubezpieczenia, w szczególności działania podjęte przez straż pożarną, policję i inne wyspecjalizowane i przygotowane do tego jednostki organizacyjne
- 2) **akt terroru** – wszelkiego rodzaju działania z użyciem:
  - a) siły, przemocy lub groźby użycia przemocy przez osobę lub grupę osób działających samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji bądź rządu w celach politycznych, ekonomicznych, religijnych lub ideologicznych, w szczególności w celu wywarcia wpływu na rząd bądź zastraszenia społeczeństwa lub jakiegokolwiek jego części (terrorizm),
  - b) broni jądrowej lub chemicznej, urządzenia lub poprzez emisję, wyładowanie, rozproszenie, uwolnienie lub ulatnianie się jakiegokolwiek stałego, ciekłego lub gazowego środka chemicznego lub czynnika biologicznego przez jakąkolwiek osobę lub grupę osób, niezależnie od tego czynnika, czy działają samodzielnie, czy w imieniu lub w związku z jakąkolwiek organizacją lub rządem zaangażowanymi w celach politycznych, religijnych lub ideologicznych, w tym w zamiarze wywarcia wpływu na jakikolwiek rząd (terrorizm jądrowy, chemiczny, biologiczny);
- 3) **elektrownia wiatrowa** – turbina wiatrowa lub zespół turbin wiatrowych wraz z wyposażeniem niezbędnym do ich funkcjonowania i do wprowadzenia wyprodukowanej energii elektrycznej do sieci energetycznej, jak fundamenty, transformatory i stacje transformatorowe, będące zespołem urządzeń elektroenergetycznych (transformator, urządzenia pomocnicze i budynki w których znajdują się te urządzenia) oraz okablowanie wewnętrzne pomiędzy poszczególnymi wyżej wymienionymi elementami elektrowni wiatrowej;
- 4) **franszyza redukcyjna:**
  - a) w Dziale I: ustalona w umowie ubezpieczenia, określona kwotowo lub procentowo, wartość pomniejszająca wysokość odszkodowania za szkodę w ubezpieczonym mieniu, z zachowaniem § 7 ust. 5-6;
  - b) w Dziale II: wartość pomniejszająca wysokość odszkodowania, stanowiąca iloczyn średniej dziennej wartości utraconego przychodu w okresie odszkodowawczym i ustalonej w umowie ubezpieczenia liczby dni roboczych (franszyzy czasowej), z zachowaniem § 13 ust. 1-3 oraz 6;
- 5) **koszty frachtu lotniczego** – pozostające w bezpośrednim związku z zaistniałą szkodą, za którą COMPENSA ponosi odpowiedzialność, dodatkowe koszty z tytułu transportu lotniczego części zamiennych, które Ubezpieczony poniósł w wyniku szkody objętej ubezpieczeniem w celu przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu sprzed szkody;
- 6) **koszty odkażania i utylizacji gleby** – pozostające w bezpośrednim związku z zaistniałą szkodą, za którą COMPENSA ponosi odpowiedzialność koszty, do których pokrycia Ubezpieczony jest zobowiązany na podstawie prawomocnej decyzji administracyjnej albo decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, jeśli decyzja ta:
  - a) zawiera nakaz przeprowadzenia analizy gleby z miejsca zdarzenia i w razie potrzeby jej odkażenia lub wymiany oraz
  - b) zawiera nakaz utylizacji usuniętej gleby albo jej przetransportowania do najbliższego miejsca ostatecznej utylizacji oraz
  - c) zawiera nakaz przywrócenia miejsca zdarzenia do stanu sprzed wystąpienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem, i ponadto decyzją:
  - d) odnosi się do skażenia gleby pozostającego w bezpośrednim związku

ze szkodą,

- e) została wydana w ciągu 9 miesięcy od wystąpienia szkody, o której COMPENSA została powiadomiona w ciągu 3 miesięcy od dnia, w którym dowiedział się o niej Ubezpieczony. COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty, które zostaną poniesione w ciągu okresu ubezpieczenia lub w ciągu 12 miesięcy po zakończeniu okresu ubezpieczenia. Jeżeli szkoda większa skażenie gleby istniejące wcześniej, to COMPENSA pokrywa wyłącznie koszty usunięcia zanieczyszczeń w części odpowiadającej zwiększeniu skażenia;
- 7) **koszty przeniesienia i zabezpieczenia mienia** – pozostające w bezpośrednim związku z zaistniałą szkodą, za którą COMPENSA ponosi odpowiedzialność, koszty przeniesienia lub zabezpieczenia ubezpieczonego mienia w celu jego odtworzenia lub wymiany. Obejmują one w szczególności koszty rozbiórki, zburzenia i ponownego wzniesienia lub odbudowy części budynków lub budowli, wykonania lub powiększenia otworów dostępowych;
  - 8) **koszty wybudowania i usunięcia tymczasowych dróg dojazdowych i obszarów dostępu** – pozostające w bez pośrednim związku z zaistniałą szkodą, za którą COMPENSA ponosi odpowiedzialność, koszty niezbędne do przygotowania tymczasowych dróg dojazdowych i obszarów dostępu ciężkiego sprzętu (jak np. żurawie samochodowe) w celu przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu sprzed szkody, okrywane przez COMPENSA wyłącznie w przypadku, gdy obszar, który Ubezpieczony musi przygotować do wykonania napraw nie jest dostatecznie utwardzony do przyjęcia takiego sprzętu ze względu na warunki pogodowe;
  - 9) **lokaut** – środek represyjny pracodawcy w stosunku do pracowników, którzy sprzeciwiają się działaniom pracodawcy sprzecznym, w ich ocenie z interesami pracowniczymi, polegający w szczególności na stałym albo czasowym zamknięciu całości lub części zakładu pracy, zwalnianiu z pracy pracowników, odmowie wypłaty wynagrodzenia pracownikom lub pozbawieniu ich świadczeń socjalnych;
  - 10) **Magazyn energii** – urządzenie lub system służący do przechowywania energii wyprodukowanej przez elektrownię wiatrową w celu późniejszego wykorzystania;
  - 11) **nadubezpieczenie** – sytuacja, gdy:
    - a) w Dziale I OWU: ustalona w umowie suma ubezpieczenia przedmiotu dotkniętego szkodą jest w dniu szkody wyższa od faktycznej wartości tego przedmiotu w rozumieniu definicji określonych odpowiednio w pkt 20 – 21), na podstawie której Ubezpieczający ustalił sumę ubezpieczenia, lub
    - b) w Dziale II OWU: ustalona w umowie suma ubezpieczenia w dniu szkody jest wyższa
      - i) od wartości przychodu zdefiniowanego w ust 2 pkt 6) jaki byłby uzyskany w maksymalnym okresie odszkodowawczym – dla nowych turbin wiatrowych, pracujących krócej niż 1 rok;
      - ii) od wartości przychodu, jaki byłby osiągnięty gdyby nie było szkody w okresie równym maksymalnemu okresowi odszkodowawczemu, liczonemu wstecz od ostatniego dnia okresu odszkodowawczego – dla turbin pracujących rok i dłużej;
  - 12) **niedubezpieczenie** – sytuacja, gdy:
    - a) w Dziale I OWU: ustalona w umowie suma ubezpieczenia przedmiotu dotkniętego szkodą jest w dniu szkody niższa od faktycznej wartości tego przedmiotu – w rozumieniu definicji określonych odpowiednio w pkt 20 – 21), na podstawie której Ubezpieczający ustalił sumę ubezpieczenia, lub
    - b) w Dziale II OWU: ustalona w umowie suma ubezpieczenia w dniu szkody jest niższa
      - i) od wartości przychodu zdefiniowanego w ust. 2 pkt 6) jaki byłby uzyskany w maksymalnym okresie odszkodowawczym – dla nowych turbin wiatrowych, pracujących krócej niż 1 rok;
      - ii) od wartości przychodu, jaki byłby osiągnięty gdyby nie było szkody w okresie równym maksymalnemu okresowi odszkodowawczemu, liczonemu wstecz od ostatniego dnia okresu odszkodowawczego – dla turbin pracujących rok i dłużej;
  - 13) **system ubezpieczenia na sumy stałe** – system, w którym suma ubezpieczenia dla każdego przedmiotu ubezpieczenia odpowiada jego całkowitej wartości ustalonej zgodnie z jedną z definicji określonych w pkt 20 – 21);
  - 14) **system ubezpieczenia na pierwsze ryzyko** – system, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, która może powstać wskutek jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia;
  - 15) **szkoda wewnętrzna** – szkoda, której źródło lub przyczyna znajduje się wewnątrz ubezpieczonych przedmiotów;
  - 16) **szkoda zewnętrzna** – szkoda, której źródło lub przyczyna znajduje się na zewnątrz ubezpieczonych przedmiotów;
  - 17) **turbina wiatrowa** – urządzenie służące do zamiany energii wiatru w energię elektryczną, składające się z wieży wraz z fundamentem oraz umieszczonego w gondoli przetwornika energii wiatrowej z przekładnią i wirnikiem z łopatami;
  - 18) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą,

osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która zawarła umowę ubezpieczenia i jest zobowiązana do zapłacenia składki;

- 19) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, na której rachunek Ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia; Ubezpieczony może być jednocześnie Ubezpieczającym;
- 20) **wartość odtworzeniowa (nowa)** – wartość odpowiadająca cenie nabycia nowego przedmiotu ubezpieczenia lub kosztowi jego odtworzenia do stanu sprzed szkody, z uwzględnieniem takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, typu, rodzaju i jakości, wraz kosztami opakowania, transportu i montażu, o ile koszty te uwzględnia się w cenie nabycia, bez uwzględnienia zniżek i rabatów;
- 21) **wartość rzeczystwa** – wartość odpowiadająca wartości odtworzeniowej (nowej) przedmiotu ubezpieczenia pomniejszonej o stopień jego zużycia technicznego;
- 22) **zasada proporcji** – zasada stosowana przy ustalaniu wartości odszkodowania, zgodnie z którą w razie stwierdzenia na dzień szkody niedoubezpieczenia, COMPENSA w celu wyliczenia odszkodowania obniża wartość szkody w takiej proporcji do faktycznej wartości szkody, w jakiej przyjęta w umowie suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia dotkniętego szkodą pozostaje do faktycznej jego wartości, na podstawie której Ubezpieczający ustalił sumę ubezpieczenia;
- 23) **zdarzenie losowe** – niezależne od woli Ubezpieczającego zdarzenie przyszłe i niepewne, o charakterze nagłym, powodujące szkodę w przedmiocie ubezpieczenia.

2. Użyte w Dziale II OWU terminy mają następujące znaczenie:

- 1) **franszyza czasowa** – ustalona w umowie ubezpieczenia liczba dni będąca podstawą do wyliczenia franszyzy redukcyjnej, przez które COMPENSA nie odpowiada za stratę; o ile strony nie ustaliły inaczej, franszyza czasowa wynosi 7 dni;
- 2) **maksymalny okres odszkodowawczy** – ustalony przez Ubezpieczającego maksymalny okres, rozpoczynający się w dniu powstania szkody w elektrowni wiatrowej, w którym COMPENSA może ponosić odpowiedzialność za ujemne skutki, jakie szkoda ta wywierać będzie na wyniki finansowe działalności w elektrowni wiatrowej. Jeżeli nie uzgodniono inaczej, to maksymalny okres odszkodowawczy wynosi sześć miesięcy;
- 3) **okres odszkodowawczy** – okres udzielania ochrony ubezpieczeniowej w ramach ubezpieczenia od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej w następstwie jej uszkodzenia, zniszczenia lub utraty (Dział II OWU), trwający do czasu przywrócenia ubezpieczonej elektrowni wiatrowej do stanu sprzed szkody lub wymiany zniszczonych przedmiotów objętych ubezpieczeniem, nie dłużej jednak niż maksymalny okres odszkodowawczy. Okres odszkodowawczy rozpoczyna się w momencie, w którym Ubezpieczony, zgodnie z zasadami dobrej praktyki inżynierskiej, mógł najwcześniej dostrzec uszkodzenie mienia, a najpóźniej z początkiem faktycznej przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej. W razie kilku szkód w tym samym mieniu oraz istnienia związku przyczynowego między tymi szkodami, okres odszkodowawczy rozpoczyna się w dniu wystąpienia pierwszej szkody. Jeżeli okres odszkodowawczy jest wyrażony w miesiącach, to 30 dni kalendarzowych uznaje się za jeden miesiąc;
- 4) **strata** – uszczerbek majątkowy polegający na nieosiągnięciu przychodu, powstały na skutek szkody w elektrowni wiatrowej w okresie odszkodowawczym koniecznym do odtworzenia mienia do stanu sprzed szkody, jednak nie dłużej niż maksymalny okres odszkodowawczy;
- 5) **moc projektowana** – teoretyczna roczna moc w kilowatogodzinach dla wszystkich turbin wchodzących w skład elektrowni wiatrowej określona przez producenta, z uwzględnieniem wyliczeń według studium wykonalności dla danej lokalizacji elektrowni wiatrowej w okresie roku;
- 6) **przychód** – przychód uzyskiwany z wytwarzania, sprzedaży i magazynowania (o ile magazyn energii jest również przedmiotem ubezpieczenia) energii elektrycznej z odnawialnych źródeł wytwarzania, z uwzględnieniem przychodów uzyskiwanych z pomocy publicznej, o której mowa w ustawie o odnawialnych źródłach energii. Wysokość przychodu stanowi iloczyn mocy projektowanej i zsumowanych wartości średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej oraz pomocy publicznej.

§ 3. Przedmiot i miejsce ubezpieczenia

1. Stosownie do wniosku Ubezpieczającego przedmiotem ubezpieczenia może być:

- 1) w zakresie ubezpieczenia elektrowni wiatrowej od uszkodzeń (Dział I OWU):
  - a) elektrownia wiatrowa (homologowane i certyfikowane turbiny wiatrowe) wraz z następującymi elementami:
    - i) fundamenty turbin wiatrowych,
    - ii) transformatory (jeżeli nie są one częścią turbiny wiatrowej) i stacje transformatorowe,
    - iii) wewnętrzne okablowanie podziemne pomiędzy elementami wchodzącymi w skład elektrowni wiatrowej, przy czym wszystkie

wymienione wyżej elementy w celu objęcia ich ochroną ubezpieczeniową powinny być wyszczególnione i podane dla nich odrębne sumy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej;

- b) dodatkowo, na wniosek Ubezpieczającego – następujące elementy i urządzenia niezbędne do działania elektrowni wiatrowej oraz peryferyjne, które obejmują w szczególności:
  - i) zewnętrzne okablowanie podziemne lub nadziemne,
  - ii) podstacje niebędące częścią elektrowni wiatrowej, rozdzielnie lub stacje przesyłowe,
  - iii) wyposażenie pomocnicze i części zapasowe na potrzeby elektrowni wiatrowej, przy czym wszystkie wymienione wyżej elementy w celu objęcia ich ochroną ubezpieczeniową powinny być wyszczególnione i podane dla nich odrębne sumy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej;
  - iv) magazyn energii.

- 2) w zakresie ubezpieczenia od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej w następstwie jej uszkodzenia, zniszczenia lub utraty (Dział II OWU) przychód, który ubezpieczony osiągnąłby z tytułu sprzedaży i magazynowania (o ile magazyn energii jest objęty ochroną) energii elektrycznej, wytworzonej przez elektrownię wiatrową ubezpieczoną od uszkodzeń zgodnie z postanowieniami Działu I OWU, gdyby funkcjonowanie elektrowni wiatrowej nie zostało przerwane albo zakłócone na skutek szkody materialnej za którą odpowiada COMPENSA na podstawie postanowień Działu I.

2. Przedmiotem ubezpieczenia może być wyłącznie elektrownia wiatrowa:

- 1) kompletna i gotowa do pracy, to jest taka, która po pozytywnym zakończeniu testów próbnych i rozruchu oraz po odbiorze inwestorskim może zostać uruchomiona lub jest uruchomiona;
- 2) o ile nie umówiono się inaczej, serwisowana na podstawie pisemnej umowy serwisowej zgodnie z zaleceniami producenta; zmiana albo rozwiązanie umowy serwisowej będą traktowane jako zwiększenie ryzyka wymagające niezwłocznego powiadomienia COMPENSY;
- 3) znajdująca się poza strefą wybrzeża morskiego lub strefą przepływów wozbrań powodziowych, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz poza obszarem bezpośredniego zagrożenia powodzią, czyli terenami między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu.

3. Ubezpieczeniem nie jest objęte następujące mienie:

- 1) prototypy;
- 2) urządzenia biurowe i wyposażenie biura, tj. biurowe materiały eksploatacyjne i meble;
- 3) wszelkiego rodzaju narzędzia, chyba że ich zniszczenie stanowi część szkody w pozostałym ubezpieczonym mieniu;
- 4) wymienne nośniki danych, chyba że ich zniszczenie stanowi część szkody w pozostałym ubezpieczonym mieniu;
- 5) materiały eksploatacyjne takie, jak: paliwa, chemikalia, materiały filtrujące i elementy filtrów, czynniki chłodzące i czyszczące, płyny smarujące i oleje, chyba że ich zniszczenie stanowi część szkody w pozostałym ubezpieczonym mieniu;
- 6) elementy i materiały, które ze względu na przeznaczenie i warunki pracy szybko zużywają się lub podlegają okresowej wymianie – takie, jak: wkłady filtrów, wykładziny gumowe i tekstylne i katalizatory, chyba że ich zniszczenie stanowi część szkody w pozostałym ubezpieczonym mieniu.

4. Umowa ubezpieczenia zawierana na podstawie OWU obejmuje zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia i w miejscu ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wskazanym w umowie ubezpieczenia.

5. Jeżeli w wyniku szkody część ubezpieczonego mienia musi być tymczasowo przeniesiona w inne miejsce w celu naprawy, remontu lub przeglądu, to jako miejsce ubezpieczenia traktuje się również:

- 1) trasę transportu (z wyjątkiem transportu morskiego) między miejscem ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia a miejscem naprawy, remontu lub przeglądu, o ile znajduje się na terytorium Unii Europejskiej, oraz
- 2) miejsce naprawy, remontu lub przeglądu, o ile znajduje się na terytorium Unii Europejskiej.

DZIAŁ I – UBEZPIECZENIE ELEKTROWNI WIATROWEJ OD USZKODZEŃ

ZAKRES, SUMA I SYSTEMY UBEZPIECZENIA

§ 4. Zakres ubezpieczenia

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zaistniałe w okresie ubezpieczenia i spowodowane zdarzeniem losowym szkody polegające na fizycznym uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie ubezpieczonych przedmiotów,

powodujące konieczność restytucji poprzez odbudowę, naprawę lub wymianę albo ponowny zakup tych przedmiotów.

2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody wewnętrzne i zewnętrzne, w szczególności powstałe z następujących przyczyn:

- 1) błąd eksploatacyjny, brak umiejętności, niedbalstwo lub działanie umyślne osób trzecich, w tym kradzież, rozbój oraz dewastacja;
- 2) błąd projektowy, wada materiałowa lub wadliwe wykonanie;
- 3) zwarcie, przetężenie lub przepięcie;
- 4) wadliwe działanie lub niezadziałanie: aparatury pomiarowej lub regulacyjnej lub urządzeń bezpieczeństwa;
- 5) brak wody, oleju lub czynnika smarującego;
- 6) rozerwanie wskutek działania siły odśrodkowej;
- 7) nagłe działanie czynników atmosferycznych, jak np. mroź, burza, huragan;
- 8) zalanie wskutek działania opadów atmosferycznych, podniesienia się poziomu wód płynących lub stojących, wystąpienia wód gruntowych na powierzchnię, powódź i jej wpływ na stan wód gruntowych;
- 9) trzęsienie ziemi;
- 10) pożar, wybuch, uderzenie pioruna, upadek statku powietrznego albo jego elementów lub ładunku;
- 11) szkody powstałe z innych, wyraźnie nie wyłączonych przyczyn.

3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również niszczenie lub uszkodzenie wymiennych elementów elektronicznych elektrowni wiatrowej, o ile zniszczenie lub uszkodzenie jest wynikiem oddziaływania czynnika zewnętrznego, za którego skutki COMPENSA ponosi odpowiedzialność, lub gdy czynnik zewnętrzny spowodował zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia jako całości, łącznie z wymiennymi elementami elektronicznymi. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również uszkodzenia pozostałych elementów wymiennych elektrowni wiatrowej, będące konsekwencją szkód opisanych w zdaniu poprzedzającym. W rozumieniu OWU, wymienny element elektroniczny to ten, którego naprawa polega na wymianie w całości.

4. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje w granicach sumy ubezpieczenia mienia uzasadnione i udokumentowane koszty:

- 1) wynikłe z zastosowania dostępnych Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia (akcji ratowniczej);
- 2) zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą – jeżeli środki na które poniesiono te koszty były właściwe, chociażby okazały się nieskuteczne;
- 3) usunięcia szkód będących wynikiem skażenia lub zanieczyszczenia ubezpieczonego mienia, powstałych w następstwie wystąpienia co najmniej jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia.

5. Jeżeli koszty określone w ust. 4 dotyczą łącznie przedmiotów ubezpieczonych i nieubezpieczonych, to COMPENSA pokrywa je w takiej proporcji do ogólnych kosztów poniesionych przez Ubezpieczającego, w jakiej wartość ubezpieczonego mienia pozostaje do łącznej wartości przedmiotów ubezpieczonych i nieubezpieczonych.

6. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje w granicach sumy ubezpieczenia mienia uzasadnione i udokumentowane koszty odzyskania danych i programów oraz systemu operacyjnego, niezbędnych do utrzymania funkcji roboczych ubezpieczonej elektrowni wiatrowej pod warunkiem, że utrata, uszkodzenie lub niedostępność takich danych, programów lub systemu operacyjnego były spowodowane utratą lub uszkodzeniem nośników danych będących elementami składowymi urządzeń podlegających ochronie ubezpieczeniowej.

7. Niezależnie od sumy ubezpieczenia ochrona ubezpieczeniowa obejmuje uzasadnione i udokumentowane koszty, zgodnie z limitami o których mowa w § 5:

- 1) uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, włączając koszty rozbiórki i demontażu niezdatnych do użytku elementów, ich wywóz, składowanie lub utylizację, oraz niezbędne w procesie naprawy przedmiotów dotkniętych szkodą koszty demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych części ubezpieczonych przedmiotów;
- 2) frachtu lotniczego części zamiennych zgodnie z definicją wg § 2 ust. 1 pkt 5) OWU;
- 3) odkażania i utylizacji gleby zgodnie z definicją wg § 2 ust. 1 pkt 6) OWU;
- 4) przeniesienia i zabezpieczenia mienia po szkodzie zgodnie z definicją wg § 2 ust. 1 pkt 7) OWU;
- 5) wybudowania i usunięcia tymczasowych dróg dojazdowych i obszarów dostępu zgodnie z definicją wg § 2 ust. 1 pkt 8) OWU.

§ 5. Suma ubezpieczenia, limity odpowiedzialności i system ubezpieczenia

1. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający. Podstawą ustalenia sumy ubezpieczenia dla przedmiotów ubezpieczenia jest wartość odtworzeniowa (nowa).
2. Sumy ubezpieczenia i limity odpowiedzialności ustala się w następujących

systemach ubezpieczenia:

- 1) na sumy stałe – suma ubezpieczenia określana jest dla elektrowni wiatrowej;
- 2) na pierwsze ryzyko – limity odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia określone są dla niższej wymienionych rodzajów kosztów i o ile nie uzgodniono inaczej, wynoszą odpowiednio:
  - a) dla kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, o których mowa w § 4 ust. 7 pkt 1) OWU: 50 000 zł;
  - b) dla kosztów frachtu lotniczego, o których mowa w § 4 ust. 7 pkt 2) OWU: 50 000 zł;
  - c) dla kosztów odkażania i utylizacji gleby, o których mowa w § 4 ust. 7 pkt 3) OWU: 50 000 zł;
  - d) dla kosztów przeniesienia i zabezpieczenia mienia, o których mowa w § 4 ust. 7 pkt 4) OWU: 50 000 zł;
  - e) dla kosztów wybudowania i usunięcia tymczasowych dróg dojazdowych i obszarów dostępu, o których mowa w § 4 ust. 7 pkt 5) OWU: 50 000 zł.
3. Z zastrzeżeniem § 4 ust. 7 OWU, suma ubezpieczenia ustalona w umowie stanowi górną granicę odpowiedzialności COMPENSY.
4. Ubezpieczający będący podatnikiem podatku VAT, któremu przysługuje prawo obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabywaniu rzeczy bądź usługi koniecznej do naprawienia szkody, ustala sumę ubezpieczenia bez uwzględnienia tego podatku, chyba że umówiono się inaczej.

USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA

§ 6. Ustalenie wysokości szkody

1. Szkodę uważa się za częściową, jeżeli koszt odtworzenia zniszczonego lub uszkodzonego mienia do stanu sprzed szkody pomniejszony o wartość pozostałości po szkodzie jest nie wyższy, niż wartość rzeczywista tego mienia bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.
2. W razie szkody częściowej, kiedy uszkodzony przedmiot nadaje się do naprawy, na jej wysokość składają się niezbędne koszty odtworzenia, rozumiane jako poniesione nakłady konieczne do przywrócenia uszkodzonemu przedmiotowi stanu sprzed szkody, wraz z innymi niezbędnymi i uzasadnionymi kosztami dodatkowymi (np. opłaty celne, koszty związane z ewentualnym dopuszczeniem urządzeń do ruchu), pomniejszone o wartość pozostałości po szkodzie (jeżeli ma zastosowanie).
3. Mienie ubezpieczone jako pojedynczy przedmiot nie będzie uważane za pojedynczy przedmiot, jeżeli jego elementy składowe mogą być zakupione i użytkowane osobno, chyba że nie ma możliwości zakupu pojedynczego przedmiotu ponieważ zamiennik dostępny jest wyłącznie w komplecie.
4. Koszty odtworzenia obejmują w szczególności:
  - 1) wartość części zamiennych i materiałów naprawczych, jednak w przypadku przedmiotów wyłączonych wg § 3 ust. 3 pkt 5 – 6) OWU, wartość a wchodzi w zakres odszkodowania tylko wtedy, gdy konieczne okaże się zniszczenie albo uszkodzenie takich części zamiennych i materiałów naprawczych w celu odtworzenia mienia. Ponadto wartość przedmiotów wyłączonych wg § 3 ust. 3 pkt 5 – 6) OWU podlega pomniejszeniu o stopień zużycia;
  - 2) wynagrodzenia i dodatki związane z wynagrodzeniami personelu naprawczego, w tym elementy wynagrodzenia powyżej uzgodnionych widełek płacowych i premie, jak również wszelkie dodatkowe koszty pracy w godzinach nadliczbowych, pracę w nocy oraz w niedziele i święta;
  - 3) wartość demontażu i ponownego montażu urządzeń i związanego z nimi oprządkowania;
  - 4) koszty transportu z wyjątkiem transportu morskiego, w tym wszelkie koszty dodatkowe z tytułu frachtu ekspresowego z zachowaniem § 5 ust. 2 pkt 2b);
  - 5) dodatkowe koszty związane z postępowaniem technologicznym w sytuacjach, gdy przywrócenie zniszczonego mienia z zachowaniem takiego samego rodzaju i jakości jak sprzed zdarzenia objętego ochroną jest niemożliwe. W takiej sytuacji uwzględnia się kwotę, którą Ubezpieczony wydał na części zamienne możliwie zbliżonego rodzaju i jakości do uszkodzonych. Limit na koszty, o których mowa w niniejszym punkcie wynosi 15% wartości szkody na każde zdarzenie. W razie niedoubezpieczenia koszty związane z postępowaniem technologicznym będą zwrócone zgodnie z zasadą proporcji w odniesieniu do przedmiotów, które były niedoubezpieczone.
5. Jeżeli uszkodzone części zostały wymienione chociaż możliwa była naprawa bez naruszenia bezpieczeństwa eksploatacji, to COMPENSA zwraca tylko nakłady niezbędne do naprawy pod warunkiem, że nie będą one przekraczać kosztów zastąpienia.
6. Jeżeli zespół konstrukcyjny, np. silnik, przekładnia lub inny element został wymieniony mimo wysokiego prawdopodobieństwa, że zawierał zarówno części uszkodzone jak i sprawne, to wysokość szkody zostanie odpowiednio zmniejszona. Powyższe nie ma zastosowania, jeżeli koszty naprawy uszkodzonych części przekroczyłyby koszty wymiany.

7. Odszkodowanie za zniszczenie lub uszkodzenie łopat wirnika, przekładni i generatorów oraz łożysk głównych wirnika wypłacane jest:

- 1) w wartości rzeczywistej dla szkód wewnętrznych,
- 2) w wartości przyjętej w momencie zawierania umowy ubezpieczenia dla szkód zewnętrznych.

Jeżeli do ustalenia sumy ubezpieczenia przyjęto wartość odtworzeniową, to zasada ta ma zastosowanie tylko dla turbin w wieku do 10 lat od daty produkcji. Dla starszych turbin przyjmuje się wartość rzeczywistą.

8. Za koszty odtworzenia nie uważa się:

- 1) wartości remontów i innych podjętych środków, które powstałyby niezależnie od zdarzenia objętego ubezpieczeniem;
- 2) dodatkowych nakładów z tytułu zmian lub ulepszeń, których zakres przekracza odtworzenie ubezpieczonego mienia do stanu sprzed szkody z zachowaniem ust. 4 pkt 5);
- 3) dodatkowych kosztów poniesionych na tymczasowe lub prowizoryczne odtworzenie mienia, które nie zaliczają się do kosztów ograniczenia szkody w ramach ubezpieczenia od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej w następstwie jej uszkodzenia, zniszczenia lub utraty (Dział II OWU);
- 4) kosztów prac, które – nawet jeśli są niezbędne dla odtworzenia – nie są prowadzone bezpośrednio na uszkodzonym mieniu, jeżeli koszty te nie zostały poniesione dla ograniczenia szkody w ramach ubezpieczenia od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej w następstwie jej uszkodzenia, zniszczenia lub utraty (Dział II OWU);
- 5) dodatkowych nakładów poniesionych na wytworzenie mienia objętego ubezpieczeniem, gdy mienie lub jego części nie są już dostępne na rynku. Dodatkowe nakłady to np. koszty produkcji form, narzędzi i innych urządzeń oraz ewentualne dodatkowe wynagrodzenie personelu niezbędne do odtworzenia (wymiany) uszkodzonego mienia objętego ubezpieczeniem lub jego części;
- 6) dodatkowych kosztów poniesionych w wyniku ograniczeń w odtworzeniu, wynikających z decyzji odpowiednich władz.

9. Szkodę uważa się za całkowitą, jeżeli koszt odtworzenia zniszczonego lub uszkodzonego mienia do stanu sprzed szkody, pomniejszony o wartość pozostałości po szkodzie, jest wyższy niż wartość rzeczywista tego mienia bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.

10. Wartość szkody całkowitej wylicza się:

- 1) w wartości rzeczywistej dla szkód wewnętrznych;
- 2) w wartości przyjętej w momencie zawierania umowy ubezpieczenia dla szkód zewnętrznych.

Zasada ta ma zastosowanie tylko dla turbin w wieku do 10 lat od daty produkcji. Dla starszych turbin przyjmuje się zawsze wartość rzeczywistą.

11. W razie:

- 1) rezygnacji z odtwarzania mienia (w razie szkody częściowej) lub wymiany (w razie szkody całkowitej) lub
- 2) niedostępności części zamiennych w bieżącej sprzedaży, lub
- 3) braku możliwości naprawy, remontu lub ponownego zakupu zniszczonego, uszkodzonego lub utraconego przedmiotu z powodu niedostępności na rynku przedmiotu o identycznych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych,

wysokość szkody ustala się według wartości rzeczywistej na dzień wystąpienia szkody.

12. Wysokość szkody określa się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania.

13. Jeżeli Ubezpieczony podlega obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku VAT, to wysokość szkody ustala się według wartości netto (bez podatku VAT) chyba, że nie ma możliwości odliczenia podatku VAT.

14. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:

- 1) jakichkolwiek kosztów związanych z koniecznością realizacji przepisów dotyczących konstrukcji maszyn i urządzeń, prac naprawczych lub remontowych, które Ubezpieczający jest zobowiązany ponieść dodatkowo w związku z wejściem w życie tych przepisów w okresie ważności umowy ubezpieczenia;
- 2) kosztów innowacji i ulepszeń z zachowaniem postanowień ust. 4 pkt 5).

15. COMPENSA zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych dokumentów, w tym rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, rozmiaru i wysokości szkody.

§ 7. Ustalenie wysokości odszkodowania

1. Wysokość odszkodowania nie może być wyższa od poniesionej szkody. Wysokość odszkodowania ustala się w granicach sumy ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej wysokości szkody wyliczonej zgodnie z postanowieniami § 6 OWU, z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) od ustalonej wysokości szkody odejmuje się wartość pozostałości,

które ze względu na rodzaj lub rozmiar uszkodzeń nadają się jeszcze do dalszego użytku lub odsprzedaży lub innego zagospodarowania (wartość pozostałości po szkodzie);

2) do ustalonej wysokości szkody, w granicach sumy ubezpieczenia, dolicza się poniesione przez Ubezpieczonego uzasadnione i udokumentowane koszty:

- a) wynikłe z zastosowania dostępnych Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, środków w celu zmniejszenia szkody w przedmiocie ubezpieczenia (akcji ratowniczej);
- b) zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą;
- c) usunięcia szkód będących wynikiem skażenia lub zanieczyszczenia ubezpieczonego mienia, powstałych w następstwie wystąpienia co najmniej jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia;

3) do ustalonej wysokości szkody, w granicach sumy ubezpieczenia, dolicza się poniesione przez Ubezpieczonego uzasadnione i udokumentowane koszty odzyskania danych i programów oraz systemu operacyjnego, niezbędnych do utrzymania funkcji roboczych ubezpieczonej elektrowni wiatrowej;

4) do ustalonej wysokości szkody, ponad sumę ubezpieczenia, dolicza się poniesione przez Ubezpieczonego uzasadnione i udokumentowane koszty:

- a) uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, włączając koszty rozbiórki i demontażu niezdatnych do użytku elementów, ich wywóz, składowanie lub utylizację, oraz niezbędne w procesie naprawy przedmiotów dotkniętych szkodą koszty demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych części ubezpieczonych przedmiotów;
- b) koszty frachtu lotniczego części zamiennych zgodnie z definicją wg § 2 ust. 1 pkt 5) OWU;
- c) koszty odkażania i utylizacji gleby zgodnie z definicją wg § 2 ust. 1 pkt 6) OWU;
- d) koszty przeniesienia i zabezpieczenia mienia po szkodzie zgodnie z definicją wg § 2 ust. 1 pkt 7) OWU;
- e) koszty wybudowania i usunięcia tymczasowych dróg dojazdowych i obszarów dostępu zgodnie z definicją wg § 2 ust. 1 pkt 8) OWU.

2. W razie niedoubezpieczenia stosuje się zasadę proporcji zgodnie z następującymi postanowieniami:

- 1) weryfikacji podlegają poszczególne pozycje wykazu urządzeń zgłoszonych do ubezpieczenia;
- 2) zasady proporcji nie stosuje się w przypadku, gdy niedoubezpieczenie nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia lub gdy wysokość szkody jest nie wyższa, niż 20% sumy ubezpieczenia przedmiotu dotkniętego szkodą;

3. W razie nadoubezpieczenia, COMPENSA odpowiada tylko do wysokości faktycznej szkody, w granicach sum ubezpieczenia ustalonych dla poszczególnych przedmiotów.

4. Od ostatecznej wartości wyliczonego odszkodowania ustalonej zgodnie z postanowieniami ust. 1 – 3, o ile nie ustalono innej franszyzy, odejmuje się franszyzę redukcyjną w kwocie:

- 1) 10 000 zł w każdym przypadku z wyjątkiem opisanego w pkt 2),
- 2) 25% wartości szkody, ale nie mniej niż 20 000 zł na każdą szkodę spowodowaną przez uderzenie pioruna w turbinę z łopatami wirnika bez zabezpieczeń odgromowych lub z niesprawnymi zabezpieczeniami odgromowymi;
- 3) 20% wartości szkody min. 10 000 zł w magazynie energii o ile był przedmiotem ubezpieczenia.

5. Jeżeli w wyniku jednego zdarzenia wystąpi więcej niż jedna szkoda, to franszyzę redukcyjną stosuje się do każdej szkody.

6. Jeżeli więcej niż jedna szkoda dotyczy tego samego mienia i istnieje związek przyczynowy między tymi szkodami, to franszyza redukcyjna ma zastosowanie jednorazowo.

7. Jeżeli jedna szkoda dotyczy różnych rodzajów mienia dla których ustalono odrębne franszyzy, to dla takiej szkody stosuje się jednorazowo tylko najwyższą z franszyz.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 8. Szkody wyłączone z zakresu ubezpieczenia elektrowni wiatrowej od uszkodzeń

1. COMPENSA nie odpowiada za szkody:

- 1) będące skutkiem umyślnego działania lub zaniechania Ubezpieczonego lub osób, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym. Jeśli Ubezpieczony jest reprezentowany przez reprezentantów, o których mowa w punkcie 2, ograniczenie odpowiedzialności odnosi się do szkód wyrządzonych przez reprezentantów;

- 2) Wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa reprezentantów ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Za reprezentantów ubezpieczającego lub ubezpieczonego będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej należy rozumieć:
  - a) w przypadku przedsiębiorstw państwowych – dyrektora, jego zastępców;
  - b) w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółek akcyjnych – członków zarządu, prokurentów;
  - c) w przypadku spółek komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariuszy lub prokurentów;
  - d) w przypadku spółek jawnych – wspólników lub prokurentów;
  - e) w przypadku spółek partnerskich – partnerów, członków zarządu lub prokurentów;
  - f) w spółdzielniach, stowarzyszeniach i fundacjach – członków zarządu.
- 3) powstałe w związku z aktem terroru;
- 4) powstałe w związku ze strajkiem, lokautem, zamieszkami lub niepokojami społecznymi;
- 5) powstałe w związku z działaniami wojennymi, stanem wyjątkowym, stanem wojennym, działaniem energii jądrowej lub skażeniem radioaktywnym;
- 6) powstałe w związku z konfiskatą lub zajęciem mienia przez jakąkolwiek władzę oraz decyzją administracyjną uniemożliwiającą eksploatację elektrowni wiatrowej w lokalizacji wskazanej w umowie ubezpieczenia;
- 7) spowodowane wadami lub usterkami istniejącymi przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub w chwili jej zawierania, o których Ubezpieczający, Ubezpieczony (jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby) lub osoby, za które Ubezpieczający lub Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność, wiedzieli lub przy zachowaniu należytej staranności mogli się dowiedzieć;
- 8) będące efektem naturalnego zużycia lub starzenia się przedmiotów ubezpieczenia w związku z ich normalnym użytkowaniem, a także spowodowane przez korozję, kawitację, oksydację lub powolne i systematyczne oddziaływanie warunków atmosferycznych;
- 9) Wyłączenie pkt 8) nie ma zastosowania:
  - a) do pozostałych elementów urządzeń niewymagających naprawy przed wystąpieniem ubezpieczonego zdarzenia losowego, pośrednio uszkodzonych w wyniku takich szkód;
  - b) do szkód spowodowanych przez błąd obsługowy, nieumiejętną obsługę, umyślnie działanie osoby trzeciej, błąd projektowy lub konstrukcyjny, wady materiałowe lub wykonawcze, błędy aparatury pomiarowej i regulacyjnej lub urządzeń bezpieczeństwa, jak również przez brak wody, oleju lub czynników smarujących. Ewentualne wystąpienie błędu projektowego stwierdza się zgodnie ze stanem wiedzy obowiązującej w czasie, gdy projekt został wykonany. Błędy eksploatacyjne, wady materiałowe i wadliwe wykonanie stwierdza się według stanu wiedzy obowiązującej w czasie produkcji ubezpieczonych urządzeń;
- 10) powstałe wskutek korzystania z przedmiotu, w odniesieniu do którego Ubezpieczony lub jego przedstawiciele wiedzieli lub przy zachowaniu należytej staranności mogli się dowiedzieć, że wymaga naprawy. Ochrona ubezpieczeniowa zostaje jednak zachowana, gdy szkoda nie była spowodowana przez wymagające naprawy mienie lub jeżeli w momencie wystąpienia szkody mienie było przynajmniej tymczasowo naprawione za zgodą COMPENSA;
- 11) za które na podstawie obowiązujących przepisów prawa odpowiedzialne są osoby trzecie: dostawcy (producenti lub sprzedawcy), wykonawcy, serwisanci, spedytorzy lub przewoźnicy.
- 12) Jeżeli jednak osoba trzecia odmawia zaspokojenia roszczenia, to COMPENSA wypłaca odszkodowanie.

DZIAŁ II – UBEZPIECZENIE OD FINANSOWYCH SKUTKÓW PRZERWY ALBO ZAKŁÓCENIA FUNKCJONOWANIA UBEZPIECZONEJ ELEKTROWNI WIATROWEJ W NASTĘPSTWIE JEJ USZKODZENIA

ZAKRES, SUMA UBEZPIECZENIA I MAKSYMALNY OKRES ODSZKODOWAWCZY

§ 9. Zakres ubezpieczenia

1. Ochroną ubezpieczeniową jest objęte nieosiągnięcie przychodu, powstałe wskutek przerwy albo zakłócenia produkcji w okresie odszkodowawczym, jednak nie dłużej niż przez ustalony w umowie ubezpieczenia maksymalny okres odszkodowawczy, z powodu uszkodzenia, zniszczenia lub utraty elektrowni wiatrowej albo magazynu energii o ile był objęty ochroną.
2. Na wniosek Ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki, COMPENSA może rozszerzyć swoją odpowiedzialność o nieosiągnięcie przychodu

powstałe wskutek przerwy albo zakłócenia produkcji będące wynikiem uszkodzeń, zniszczenia lub utraty elektrowni wiatrowej za które ponosi odpowiedzialność dostawca (producent lub sprzedawca), wykonawca, podmiot serwisujący, spedytor lub przewoźnik.

3. COMPENSA nie odpowiada za nieosiągnięcie szacowanego przychodu związane z przeglądem, konserwacją, pracami remontowymi niezwiązanymi ze szkodą objętą ochroną zgodnie z postanowieniami Działu I OWU, ze zmianami lub ulepszeniami zaplanowanymi przed lub po wystąpieniu szkody ani też za nieosiągnięcie szacowanego przychodu, które wystąpiło bez uszkodzenia mienia.

4. W razie:

- 1) podjęcia przez Ubezpieczonego decyzji o nieodtworzeniu utraconych przedmiotów objętych ubezpieczeniem i zaniechaniu podjęcia przerwanej albo zakłóconej działalności;
- 2) uprawomocnienia się decyzji organów władzy lub jakichkolwiek instytucji władnych wydać taką decyzję, która uniemożliwiałaby wznowienie działalności prowadzonej przez Ubezpieczonego,

COMPENSA jest wolna od odpowiedzialności za straty obejmowane ochroną w ramach Działu II OWU, począwszy od dnia zajścia wspomnianych wyżej okoliczności.

5. Ochrona ubezpieczeniowa w ramach ubezpieczenia od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej w następstwie jej uszkodzenia, zniszczenia lub utraty (Dział II OWU) jest udzielana pod warunkiem świadczenia ochrony ubezpieczeniowej w ramach ubezpieczenia elektrowni wiatrowej od uszkodzeń na podstawie postanowień Działu I OWU.

§ 10. Suma ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego w systemie ubezpieczenia na sumy stałe jako równowartość przychodu, który Ubezpieczony osiągnąłby w maksymalnym okresie odszkodowawczym, gdyby szkoda nie zaistniała.
2. Suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności COMPENSA.

§ 11. Maksymalny okres odszkodowawczy i czas trwania ochrony ubezpieczeniowej

1. Maksymalny okres odszkodowawczy jest ustalany przez Ubezpieczającego i wskazany w umowie ubezpieczenia.

USTALENIE WYSOKOŚCI STRATY I ODSZKODOWANIA

§ 12. Ustalenie wysokości straty

1. Wysokość straty oblicza się od momentu, w którym Ubezpieczony, zgodnie z zasadami dobrej praktyki inżynierskiej, mógł najwcześniej stwierdzić uszkodzenie mienia zaistniałe w okresie ubezpieczenia, a najpóźniej od zaistnienia faktycznej przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej.
2. Dla ustalenia, czy i w jakiej wielkości strata w wyniku przerwy w działalności nastąpiła, należy wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności, które wpłynęłyby niekorzystnie lub pozytywnie na eksploatację ubezpieczonego mienia w okresie przerwy, gdyby strata w wyniku przerwy w działalności nie wystąpiła – w tym refundację ze strony trzeciej – wykonawcy umowy serwisowej, w zakresie udzielonej przez niego gwarancji dostępności.
3. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 4, stratę dla pojedynczej turbiny stanowi iloczyn:
  - 1) dziennego przychodu, obliczonego zgodnie z postanowieniami § 2 ust. 2 pkt 6) uzyskanego z turbiny wiatrowej o porównywalnych parametrach, zlokalizowanej w obrębie miejsca ubezpieczenia lub w najbliższym sąsiedztwie oraz
  - 2) liczby dni przestoju uszkodzonej turbiny.
4. Jeżeli porównywalne wartości nie są dostępne i o ile nie postanowiono inaczej, to wysokość straty dla pojedynczej turbiny oblicza się według wzoru:

$$S = [SU / (LT \times LO)] \times LP$$

gdzie:

S – strata,

SU – suma ubezpieczenia,

LT – liczba turbin,

LO – liczba dni maksymalnego okresu odszkodowawczego,

LP – liczba dni faktycznego przestoju.

Wysokość straty w takim przypadku wylicza się niezależnie od rzeczywistych warunków wiatrowych.

5. Jeżeli ochroną był objęty magazyn energii i nie został on uszkodzony, to

wysokość straty koryguje się odpowiednio o wartość wynikającą ze zużycia magazynowanej energii w okresie przestoju;

6. Jeżeli został uszkodzony tylko magazyn energii, to stratę ustala się jako kwotę przychodu z tytułu magazynowania energii którą elektrownia wypracowałaby gdyby szkoda nie wystąpiła, o ile elektrownia uzyskuje także przychód z tytułu magazynowania energii.

§ 13. Ustalenie wysokości odszkodowania

1. Od wartości straty ustalonej zgodnie z postanowieniami § 12 odejmuje się franszyzę redukcyjną, tj. pomniejsza się wartość straty o kwotę obliczoną przez pomnożenie średniej dziennej wartości utraty przychodu w okresie odszkodowawczym przez ustaloną liczbę dni franszyzy czasowej.
2. Całkowitą kwotę potrącenia wynikającą z franszyzy czasowej oblicza się według wzoru:
$$Kp = (S \times F) / P$$
gdzie:
Kp – całkowita kwota potrącenia wynikająca z franszyzy czasowej;
S – wysokość straty
F – liczba dni franszyzy czasowej
P – łączny okres przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej, przy czym niniejsza kalkulacja uwzględnia tylko takie okresy, w jakich elektrownia wiatrowa działałaby, gdyby zdarzenie nie zaistniało.
3. Odmienne od postanowień ust. 1, w przypadku uszkodzeń turbin wiatrowych z łopatami wirnika z niesprawną instalacją odgromową lub bez instalacji odgromowej spowodowanych uderzeniem pioruna, wartość wyliczonej straty ustaloną zgodnie z postanowieniami § 12 pomniejsza się o kwotę obliczoną przez pomnożenie średniej dziennej wartości utraty przychodu w okresie odszkodowawczym przez 14 dni, chyba że ustalono inną liczbę dni oraz dodatkowo o 25% kwoty wyliczonej jako utrata przychodu.
4. Całkowity okres przerwy wygasa najpóźniej z chwilą zakończenia okresu odszkodowawczego.
5. W razie niedobezpieczenia stosuje się zasadę proporcji, uwzględniając maksymalny okres odszkodowawczy dla którego wyliczono sumę ubezpieczenia.
6. Zasadę proporcji stosuje się do wartości szkody po wszelkich refundacjach z tytułu umowy serwisowej.
7. W razie wystąpienia kilku strat oraz istnienia związku przyczynowego między nimi, franszyzę stosuje się tylko raz.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 14. Straty wyłączone z zakresu odpowiedzialności COMPENSA

1. COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za:
  - 1) stratę spowodowaną przerwą albo zakłóceniem funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej, jeżeli przerwa albo zakłócenie funkcjonowania jest wynikiem szkody, za którą COMPENSA nie odpowiada zgodnie z postanowieniami Działu I OWU. Niniejsze wyłączenie nie dotyczy sytuacji, w których COMPENSA nie wypłaca odszkodowania za szkodę w urządzeniach w wyniku zastosowania franszyzy redukcyjnej określonej dla Działu I OWU;
  - 2) z zachowaniem § 9 ust. 2 – stratę spowodowaną przerwą albo zakłóceniem funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej, jeżeli przerwa albo zakłócenie funkcjonowania jest wynikiem szkody, za którą COMPENSA przyjęła odpowiedzialność na mocy klauzuli rozszerzających ochronę w ramach Działu I ponad standard OWU, chyba że COMPENSA potwierdziła rozszerzenie ochrony również w ramach Działu II;
  - 3) straty zaistniałe wyłącznie wskutek zniszczenia albo uszkodzenia materiałów pomocniczych lub eksploatacyjnych;
  - 4) straty zaistniałe, gdy czas przeznaczony na prace budowlane i inne działania niezbędne do przygotowania przynależnych do elektrowni wiatrowej dróg dojazdowych i obszarów dostępu, a także na zamówienie i instalację żurawi w celu przeprowadzenia prac na wysokości, przekroczył dziesięć dni. Konieczność przygotowania dróg dojazdowych i obszarów dostępu oznacza, że niezbędny sprzęt naprawczy należy dostarczyć do ubezpieczonej turbiny wiatrowej w sytuacji, gdy dróg dojazdowych ani obszarów dostępu nie ma albo są one niedostępne z uwagi na warunki pogodowe; przy czym niniejsze wyłączenie dotyczy tylko strat poniesionych po dziesiątym dniu prac, o których mowa w zdaniach poprzedzających;
  - 5) straty zaistniałe, gdy Ubezpieczony nie jest w stanie odtworzyć lub wymienić zniszczonego, uszkodzonego lub utraconego mienia albo odtworzyć danych z systemu operacyjnego wskutek braku środków finansowych;
  - 6) straty zaistniałe, gdy przerwa lub zakłócenie działalności gospodarczej

Ubezpieczonego powstały na skutek użytkowania uszkodzonych urządzeń;

- 7) straty zaistniałe, gdy w razie szkody całkowitej ubezpieczone mienie nie zostało odtworzone;
  - 8) straty zaistniałe, gdy części zamienne (nowe lub używane) niezbędne do odtworzenia zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów są niedostępne na rynku, co pociąga za sobą konieczność wykonania form, narzędzi lub innych urządzeń niezbędnych do odtworzenia (wymiany);
  - 9) straty zaistniałe, gdy za utratę przychodu odpowiedzialność ponosi strona trzecia, np. na podstawie umowy sprzedaży lub umowy serwisowej;
  - 10) kary umowne.
2. Odpowiedzialność COMPENSA jest również wyłączona w takim stopniu, w jakim:
    - 1) strata zaistniała lub jest zwiększona wskutek tego, że zniszczone, uszkodzone lub utracone mienie podlega zmianom, ulepszeniom lub remontowi przy okazji odtwarzania albo wymiany lub gdy w trakcie odtwarzania, konserwacji albo remontu wykonuje się prace zaplanowane przed lub po wystąpieniu szkody albo które byłyby konieczne bez względu na wystąpienie szkody;
      - a) prawomocna decyzja właściwych władz lub organów uniemożliwia lub opóźnia odbudowę zniszczonych lub uszkodzonych urządzeń, przy czym COMPENSA ponosi odpowiedzialność w okresie do uprawomocnienia się decyzji, a brak odpowiedzialności COMPENSA dotyczy wyłącznie utraty przychodu zaistniałej w okresie wydłużenia procesu odbudowy lub naprawy;
      - b) proces odbudowy lub naprawy zniszczonych, uszkodzonych lub utraconych urządzeń jest wydłużony:
        - i) wskutek decyzji innych niż decyzje administracyjne, w tym decyzji samego Ubezpieczonego lub któregośkolwiek z podmiotów prowadzących proces odtwarzania mienia;
        - ii) wskutek wszelkich innych okoliczności związanych z wystąpieniem pandemii lub epidemii jakichkolwiek chorób zakaźnych, zatrucia żywności lub jakiegokolwiek innego pogorszenia stanu zdrowia, przy czym brak odpowiedzialności COMPENSA dotyczy wyłącznie utraty zysku zaistniałej w okresie wydłużenia procesu odbudowy lub naprawy.
    3. COMPENSA stosuje wyłącznie swoje ograniczenie swojej odpowiedzialności, jeżeli pomiędzy szkodą a okolicznością wskazaną w postanowieniach dotyczących danego wyłączenia albo ograniczenia odpowiedzialności istnieje adekwatny związek przyczynowo-skutkowy, tj. gdy szkoda jest typowym, normalnym następstwem wspomnianej okoliczności.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE UMOWA UBEZPIECZENIA

§ 15. Zawarcie, zmiany i rozwiązanie umowy

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na pisemny (lub w formie elektronicznej) wniosek Ubezpieczającego, który stanowi jej integralną część. Wniosek o ubezpieczenie powinien zawierać co najmniej następujące informacje:
  - 1) okres ubezpieczenia;
  - 2) nazwę, siedzibę i REGON lub PESEL Ubezpieczającego, a także takie dane dotyczące osoby, na której rzecz ma być zawarta umowa ubezpieczenia o ile jest to umowa na cudzy rachunek;
  - 3) miejsce ubezpieczenia;
  - 4) nazwa producenta, rok produkcji i typ turbin, moc zainstalowana, oczekiwana wartość energii wyprodukowanej rocznie przez jedną oraz przez wszystkie ubezpieczone turbiny, liczba własnych podstacji, łączna długość wewnętrznej sieci energetycznej; pojemność magazynu energii o ile ma być ubezpieczony;
  - 5) wnioskowane sumy ubezpieczenia z podaniem rodzajów wartości stanowiących podstawę ich ustalenia;
  - 6) dotychczasowy przebieg ubezpieczeń za ostatnie 3 lata (liczba, przyczyny i wielkość szkód, z podziałem na poszczególne lata, nazwa zakładu ubezpieczeń o ile istniała umowa ubezpieczenia).
2. Wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej w następstwie jej uszkodzenia, zniszczenia lub utraty (Dział II OWU) powinien zawierać dodatkowo następujące informacje:
  - 1) określenie maksymalnego okresu odszkodowawczego,
  - 2) wykaz urządzeń, których uszkodzenie, zniszczenie lub utrata będą powodowały stratę objętą ochroną ubezpieczeniową,
  - 3) kalkulację sumy ubezpieczenia,
  - 4) informacje o zaistniałych w okresie ostatnich 3 lat przerwach oraz zakłóceniach w funkcjonowaniu ubezpieczonej elektrowni wiatrowej, z podaniem ich przyczyny, wysokości ewentualnej szkody, czasu trwania przerwy lub zakłócenia oraz kwoty odszkodowania, jeżeli istniała umowa ubezpieczenia.
3. Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12

miesiący, oznaczone precyzyjnie w umowie ubezpieczenia.

4. Odpowiedzialność COMPENSY rozpoczyna się od dnia oznaczonego w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia i zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.
5. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a jeżeli jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia COMPENSA nie poinformowała Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, to termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim COMPENSA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
6. Umowa ubezpieczenia zawarta na czas określony może być rozwiązana przez COMPENSĘ ze skutkiem natychmiastowym w sytuacjach wskazanych w przepisach prawa, a także w razie:
  - 1) popełnienia przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, przestępstwa pozostającego w związku z zawarciem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia;
  - 2) utraty przez Ubezpieczonego uprawnień do wykonywania działalności objętej ubezpieczeniem, wykreślenia z ewidencji lub rejestru działalności gospodarczej w czasie trwania umowy ubezpieczenia;
  - 3) niewyrażenia przez Ubezpieczonego zgody na dokonanie lustracji w miejscu ubezpieczenia lub utrudniania dokonania tej lustracji.
7. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
  - 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta;
  - 2) w razie jej wypowiedzenia w trybach określonych w ust. 6 a także § 17 ust. 5 i ust. 8 OWU;
  - 3) z dniem odstąpienia od umowy w trybie określonym w ust. 5;
  - 4) z chwilą przejścia własności przedmiotu ubezpieczenia na nowego właściciela;
  - 5) z chwilą ustania odpowiedzialności COMPENSY.
8. Sumy ubezpieczenia i limity odpowiedzialności mogą być podwyższone lub obniżone na pisemny wniosek Ubezpieczającego pod warunkiem uzyskania zgody COMPENSY. Podwyższenie sumy ubezpieczenia lub limitów odpowiedzialności może powodować wzrost składki za ubezpieczenie proporcjonalnie do kwoty wzrostu i okresu ubezpieczenia.

W takim przypadku Ubezpieczający jest zobowiązany do opłacenia dodatkowej składki w terminie wyznaczonym przez COMPENSĘ w dokumencie ubezpieczenia.

§ 16. Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek.
2. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, osoba, na której rachunek została zawarta umowa ubezpieczenia (Ubezpieczony), powinna być określona w umowie ubezpieczenia.
3. Na pisemne żądanie Ubezpieczonego, COMPENSA w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania udzieli mu informacji o postanowieniach umowy ubezpieczenia zawartej na jego rachunek oraz postanowieniach OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 17. Zapłata, zmiana i zwrot składki

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności COMPENSY.
2. Wysokość składki określa się w umowie ubezpieczenia.
3. Termin zapłaty składki określa się w umowie ubezpieczenia.
4. Składka może być rozłożona na raty. Wysokość oraz terminy zapłaty pierwszej i kolejnych rat określa się w umowie ubezpieczenia.
5. Jeżeli COMPENSA ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, COMPENSA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia, umowa wygasa z końcem okresu, za który przypadła niezapłacona składka.
6. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki spowoduje ustanie odpowiedzialności COMPENSY po upływie 7 dni od daty otrzymania przez Ubezpieczającego pisemnego wezwania do zapłaty raty składki i braku zapłaty w tym terminie.
7. Jeżeli zapłata dokonywana jest przelewem bankowym lub przekazem pocztowym, za zapłatę uważa się chwilę złożenia zlecenia zapłaty na rachunek COMPENSY w banku lub w urzędzie pocztowym pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki

finansowe. W przeciwnym razie, za datę zapłaty uważa się dzień uznania rachunku COMPENSY pełną kwotą wymaganej składki lub jej raty.

8. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa zaistnienia szkody, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona umowy ubezpieczenia może w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
9. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

§ 18. Wysokość składki

1. Wysokość składki ubezpieczeniowej jest zależna od:
  - 1) producenta, typu, mocy, wieku i liczby użytkowanych przez Ubezpieczonego urządzeń,
  - 2) sumy ubezpieczenia;
  - 3) okresu ubezpieczenia;
  - 4) dotychczasowych szkód;
  - 5) w odniesieniu do ubezpieczenia od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej w następstwie jej uszkodzenia, zniszczenia lub utraty (Dział II OWU) – także od czasu trwania maksymalnego okresu odszkodowawczego.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 19. Obowiązki umowne COMPENSY

1. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę COMPENSA doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty, COMPENSA obowiązana jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczaniu tego dokumentu, wyznaczając mu 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z warunkami oferty.
2. W przypadku braku sprzeciwu ze strony Ubezpieczającego umowa dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.
3. COMPENSA jest obowiązana przedstawić Ubezpieczającemu różnicę pomiędzy treścią umowy a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
4. W razie niedopełnienia obowiązku wynikającego z ust. 3, COMPENSA nie może powołać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego.
5. Postanowień ust. 3 i 4 nie stosuje się do umów zawieranych w drodze negocjacji.

§ 20. Obowiązki umowne (powinności) Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

1. Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, obowiązani jest podać do wiadomości COMPENSY wszystkie znane sobie okoliczności, o które COMPENSA zapytywała we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia albo w innych pismach przed zawarciem umowy. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez COMPENSĘ umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, jest obowiązany pisemnie zawiadamiać COMPENSĘ o wszelkich zmianach okoliczności, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 lub ust. 2 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie losowe przewidziane umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2.
4. Jeżeli nie umówiono się inaczej, Ubezpieczony jest zobowiązany posiadać ważną przez cały okres ubezpieczenia umowę serwisową, zgodnie z ostatnimi zaleceniami producenta elektrowni wiatrowej, zgodnie z którą przegląd powinien być przeprowadzony co najmniej raz na sześć miesięcy. Zmiana lub rozwiązanie umowy serwisowej będą traktowane jako zwiększenie ryzyka, wymagające niezwłocznego powiadomienia COMPENSY.
5. W przypadku nieistnienia lub rozwiązania umowy serwisowej przed zawarciem umowy ubezpieczenia, lub w sytuacji gdy zakres istniejącej umowy serwisowej okaże się w toku oceny ryzyka niewystarczający, dla celów zapobiegania powstaniu szkody, Ubezpieczony jest zobowiązany do

wprowadzenia dla turbin wiatrowych trwałego obowiązującego serwisu na podstawie stanu technicznego. Środki wymagane dla takiego serwisu są określone w Załączniku nr 1 do OWU "Zasady przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego" i podlegają indywidualnemu uzgodnieniu z Ubezpieczonym, przy czym:

- 1) Ubezpieczony na własny koszt zapewni wykwalifikowanego eksperta w celu przeprowadzenia okresowego przeglądu turbiny wiatrowej, w wymaganych odstępach czasu,
  - 2) Ubezpieczony na własny koszt wprowadzi środki zapobiegawcze określone w raporcie eksperta w terminie przez niego określonym. Spełnienie wszystkich zaleceń eksperta będzie uważane za zobowiązanie umowne Ubezpieczonego w ramach umowy ubezpieczenia. Jeżeli istnieje możliwość udokumentowania, że środki określone w „Zasadach przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego” zostały zlecone wraz z terminem wprowadzenia, to fakt ten nie ma wpływu na odpowiedzialność COMPENSY za szkody zaistniałe przed ich wprowadzeniem.
6. W czasie trwania umowy Ubezpieczony obowiązany jest do podejmowania działań mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności:
- 1) przestrzegania przepisów prawa budowlanego;
  - 2) przestrzegania przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej;
  - 3) przestrzegania przepisów dotyczących normalizacji, certyfikacji, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami;
  - 4) przestrzegania zaleceń producenta w zakresie montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania ubezpieczonych urządzeń;
  - 5) podejmowania stosownych działań zapobiegawczych oraz wszelkich uzasadnionych środków ostrożności w celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia lub powiększenia się szkody.
7. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczonego z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa któregośkolwiek z obowiązków wymienionych w ust. 4 – 6, COMPENSA odmawia przyznania odszkodowania w tej części, w jakiej niedopełnienie tego obowiązku miało wpływ na powstanie, przebieg lub rozmiar szkody.
8. W zakresie ubezpieczenia od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej w następstwie jej uszkodzenia, zniszczenia lub utraty (Dział II OWU) Ubezpieczony jest zobowiązany do:
- 1) przechowywania i chronienia dokumentacji finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności zgodnie z ustawą o rachunkowości, oraz w sposób zapewniający ochronę dokumentacji przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub zaginięciem w wyniku zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową;
  - 2) na wniosek COMPENSY – umożliwienia przedstawicielom COMPENSY wglądu do dokumentów finansowych.
9. Ubezpieczający jest obowiązany bez wezwania poinformować COMPENSE o zawarciu z innym ubezpieczycielem umowy ubezpieczenia dotyczącej tego samego przedmiotu w tym samym czasie i od tego samego ryzyka.
10. Obowiązki określone w ust. 1-2, 4-6 oraz 8-9 spoczywają na Ubezpieczonym pod warunkiem, że Ubezpieczony wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
11. Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, jest obowiązany do pisemnego niezwłocznego poinformowania COMPENSE o zmianie adresu do korespondencji.

§ 21. Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego po zajściu zdarzenia losowego

1. W razie zajścia zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia, Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, obowiązany jest do:
- 1) użycia dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
  - 2) niezwłocznego powiadomienia straży pożarnej, policji lub innych służb, jeżeli okoliczności lub rodzaj szkody wymagają obecności tych służb w miejscu jej powstania;
  - 3) zawiadomienia o wypadku COMPENSE w terminie do 5 dni roboczych, z podaniem o ile to możliwe, przyczyny, przedmiotu i zakresu szkody, okoliczności powstania oraz szacunkowej jej wartości; zawiadomienie o zajściu zdarzenia losowego może zgłosić również spadkobierca Ubezpieczonego, w tym przypadku spadkobierca jest traktowany jako Uprawniony z umowy ubezpieczenia;
  - 4) udzielenia przedstawicielom COMPENSY wszelkich wyjaśnień, a także przekazania dowodów niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania i rozmiarów szkody;
  - 5) niezmienniania stanu faktycznego w miejscu szkody, w tym zachowania uszkodzonego mienia i udostępnienia go przedstawicielowi COMPENSY w celu przeprowadzenia oględzin, chyba że podjęto niezbędne działania mające na celu zabezpieczenie mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody. Postanowienie to nie obowiązuje, jeżeli:

- a) COMPENSA nie podjęła czynności związanych z likwidacją szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty jej zgłoszenia do COMPENSY lub
  - b) szacunkowa wartość szkody nie przekracza 20 000 zł, przy czym w takim przypadku Ubezpieczający lub Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, przygotuje i udostępni COMPENSIE następujące dokumenty, niezbędne do likwidacji szkody:
    - i) wykaz strat;
    - ii) dokładny opis zdarzenia;
    - iii) zdjęcia wykonane na miejscu zdarzenia, dokumentujące stan mienia bezpośrednio po szkodzie.
2. Jeżeli za powstanie szkody są odpowiedzialne osoby trzecie, to Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, jest zobowiązany do podania COMPENSIE wszelkich znanych mu informacji dotyczących tych osób oraz zabezpieczenia możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec nich.
3. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1), COMPENSA jest wolna od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
4. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie albo w wyniku rażącego niedbalstwa naruszył obowiązki określone w ust. 1 pkt 3), to COMPENSA może zmniejszyć świadczenie w takim stopniu, w jakim przyczyniło się to do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia.
5. Jeżeli zdarzenie, w wyniku którego powstała szkoda, jest objęte ochroną przez innego ubezpieczyciela, to Ubezpieczający lub Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania tego ubezpieczyciela o powstaniu szkody oraz do zawiadomienia COMPENSY o przekazaniu takiej informacji, w szczególności przez dostarczenie kopii pisma.
6. Obowiązki określone w ustępach poprzedzających spoczywają na Ubezpieczonym pod warunkiem, że Ubezpieczony wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 22. Postępowanie wyjaśniające

1. Zawiadomienie o szkodzie, zawierające opis okoliczności zdarzenia oraz stwierdzonych szkód, Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia składa w formie pisemnej w jednostce terenowej lub Centrali COMPENSY, za pośrednictwem poczty albo drogą elektroniczną lub za pośrednictwem Infolinii COMPENSY.
2. Zawiadomienie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, złożone agentowi ubezpieczeniowemu działającemu w imieniu lub na rzecz COMPENSY, uważa się za złożone COMPENSIE.
3. Po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie, COMPENSA w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia jej stanu faktycznego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
4. W razie uzyskania przez COMPENSE nowych informacji mających związek z ustaleniem zasadności zgłaszanych roszczeń lub wysokością odszkodowania, COMPENSA, pisemnie lub drogą elektroniczną, poinformuje osobę występującą z roszczeniem, jakie dodatkowe dokumenty są niezbędne do ustalenia odszkodowania.

§ 23. Wypłata odszkodowania

1. COMPENSA wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia Uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku postępowania wyjaśniającego przebieg zdarzenia oraz zasadności roszczeń, zawartej z nim ugody albo prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. COMPENSA jest obowiązane spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
3. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności COMPENSY albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.
4. Bezsporną część odszkodowania COMPENSA jest obowiązana spełnić w terminie przewidzianym w ust. 2.
5. W ubezpieczeniu w systemie na sumy stałe wypłata odszkodowania nie pomniejsza sumy ubezpieczenia, z wyjątkiem szkody całkowitej.
6. W ubezpieczeniu w systemie na pierwsze ryzyko każda wypłata odszkodowania pomniejsza limit odpowiedzialności o wypłaconą kwotę, jednak limit może być

na wniosek Ubezpieczającego i pod warunkiem uzyskania zgody COMPENSY przywrócony do pierwotnej wysokości za zapłatą składki uzupełniającej.

- Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, COMPENSA informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 24. Regres ubezpieczeniowy

- Z dniem zapłaty odszkodowania, roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na COMPENSĘ do wysokości wypłaconego odszkodowania.
- Jeżeli COMPENSA pokryła tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem COMPENSY.
- Jeżeli Ubezpieczony bez zgody COMPENSY zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do sprawcy szkody albo je ograniczył, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania albo odpowiednio je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania, wówczas COMPENSIE przysługuje prawo dochodzenia od Ubezpieczonego całości albo części wypłaconego odszkodowania, wraz z niezbędnymi kosztami postępowania.
- Nie przechodzą na COMPENSĘ roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

§ 25. Reklamacje i spory

- Prawo do wniesienia reklamacji przysługuje:
  - będącemu osobą fizyczną ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, uposażonemu, uprawnionemu z umowy oraz spadkobiercy posiadającemu interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności lub spełnieniu świadczenia z umowy;
  - będącemu osobą prawną albo spółką nieposiadającą osobowości prawnej ubezpieczającemu, ubezpieczonemu oraz poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej.
- Reklamację można złożyć w każdej jednostce COMPENSY obsługującej klientów.
- Reklamacja może być złożona:
  - na piśmie – osobiście w jednostce COMPENSY obsługującej klientów albo wysłana przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, albo wysłana na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy;
  - ustnie – telefonicznie pod numerem +48 22 501 61 00;
  - ustnie – osobiście do protokołu podczas wizyty klienta w jednostce COMPENSY obsługującej klientów – tylko jeśli reklamację składa osoba fizyczna;
  - w postaci elektronicznej na adres e-mail: reklamacje@compensa.pl – tylko jeśli reklamację składa osoba fizyczna.
- COMPENSA odpowiada na reklamację bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji. Jeśli COMPENSA z uzasadnionej przyczyny nie może udzielić odpowiedzi w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, poinformuje osobę wnoszącą reklamację o przyczynach braku możliwości jego dotrzymania, możliwości dotrzymania terminu, okolicznościach, które muszą zostać ustalone, przewidywanym terminie rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi (nowy termin nie może być dłuższy niż 60 dni od dnia otrzymania reklamacji).
- COMPENSA odpowiada na reklamacje w postaci papierowej lub:
  - w przypadku ubezpieczających, ubezpieczonych i uprawnionych z umowy, będących osobami fizycznymi – za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy z 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych; odpowiedź może zostać dostarczona osobie składającej reklamację pocztą elektroniczną wyłącznie na jej wniosek;
  - w przypadku poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającego oraz ubezpieczonego będących osobami prawnymi albo spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej – na innym trwałym nośniku informacji w rozumieniu ustawy z 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.
- Podmioty nieposiadające prawa do złożenia reklamacji mogą złożyć skargę dotyczącą usług świadczonych przez COMPENSĘ. Do skargi stosuje się ww. postanowienia dotyczące reklamacji z wyłączeniem postanowień dotyczących formy odpowiedzi na reklamację. Odpowiedź na skargę udzielana jest w formie pisemnej, chyba że uzgodniono inną formę odpowiedzi. Jeśli skarżący wyraził chęć otrzymania odpowiedzi drogą elektroniczną, odpowiedź na skargę wysyłana jest na wskazany adres e-mail.

- Ubezpieczający, ubezpieczony oraz uprawniony z umowy, będący osobą fizyczną, mogą złożyć wniosek o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego, zwłaszcza w przypadku nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji, niewykonania w terminie czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z oczekiwaniem klienta.
- Na wniosek ubezpieczającego, ubezpieczonego oraz uprawnionego z umowy, będącego osobą fizyczną, spór z COMPENSĄ można poddać pozasądowemu postępowaniu w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego, przeprowadzonemu przez Rzecznika Finansowego (szczegółowe informacje dostępne są na stronie internetowej: <https://rf.gov.pl>).
- Spory między konsumentami a przedsiębiorcami można rozwiązywać na drodze pozasądowej, za pośrednictwem platformy internetowej ODR Unii Europejskiej. Platforma umożliwia dochodzenie roszczeń wynikających z umów oferowanych przez Internet lub za pośrednictwem innych środków elektronicznych (zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 524/2013 z 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE), zawieranych między konsumentami mieszkającymi w Unii Europejskiej a przedsiębiorcami mającymi siedzibę w Unii Europejskiej. Platforma jest dostępna na stronie internetowej ec.europa.eu/consumers/odr/. Adres e-mail COMPENSY: reklamacje@compensa.pl.

§ 26. Sankcje

COMPENSA nie jest i nie będzie zobowiązana świadczyć ochrony, nie jest i nie będzie zobowiązana do zapłaty jakiegokolwiek roszczenia, nie wypłaci ani nie zapewni jakiegokolwiek świadczenia, z jakiegokolwiek tytułu lub podstawy, w zakresie, w jakim ich zapewnienie lub dostarczenie naraziłoby COMPENSĘ na jakiegokolwiek sankcje, zakazy, ograniczenia lub inne konsekwencje wynikające lub związane odpowiednio z rezolucjami Organizacji Narodów Zjednoczonych lub regulacjami sankcyjnymi (w tym w szczególności handlowymi, gospodarczymi lub finansowymi), embargami handlowymi lub innymi mającymi charakter sankcji ekonomicznych, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej, Polski, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej lub prawa innych krajów, a także regulacji wydanych przez inne organizacje międzynarodowe, w zakresie w jakim ma lub będzie mieć to zastosowanie do przedmiotu umowy i przy uwzględnieniu szczególnych przepisów krajowych mających zastosowanie do COMPENSY.

§ 27. Wejście OWU w życie

OWU zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu COMPENSY nr 14/03/2025 z dnia 31.03.2025 roku, wchodzą w życie z dniem 01.04.2025 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od tej daty.

Anna Włodarczyk-Moczowska
Prezes Zarządu

Adam Dwulecki
Zastępca Prezesa Zarządu

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO OWU ELEKTROWNI WIATROWYCH

ZASADY PROWADZENIA PRZEGLĄDU W RAMACH SERWISU NA PODSTAWIE STANU TECHNICZNEGO

§ 1. Cel przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego

Celem przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego turbiny wiatrowej jest:

- 1) określenie bieżącego stanu technicznego turbin wiatrowych;
- 2) wykrycie i identyfikacja ewentualnych postępujących uszkodzeń;
- 3) zapobieżenie powstaniu szkód przez wczesne wykrycie uszkodzenia;
- 4) pisemne udokumentowanie wyników przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego i określenie niezbędnych działań obsługowych oraz zaleceń do harmonogramu serwisu technicznego.

§ 2. Koncepcja i odstępy czasowe przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego

1. Zapewnienie serwisu na podstawie stanu technicznego jest obowiązkiem operatora elektrowni wiatrowej.
2. Odstępy czasowe pomiędzy przeglądami zależnie od mocy zainstalowanej turbiny wiatrowej winny być wykonywane:
  - 1) turbiny wiatrowe o mocy poniżej 300 kW: co 4 lata;
  - 2) turbiny wiatrowe o mocy od 300 kW włącznie do poniżej 1500 kW: co 2 lata;
  - 3) turbiny wiatrowe o mocy od 1500 kW włącznie i więcej - co roku.
3. Przeglądu turbiny wiatrowej w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego w oparciu o wymogi Dokumentacji Techniczno - Ruchowej mogą dokonywać wykwalifikowani eksperci lub autoryzowany podmiot. Wymogi, jakie powinien spełnić ekspert zawiera §3 niniejszego Załącznika. Autoryzowany podmiot lub ekspert dokonują przeglądu całej turbiny wiatrowej w celu określenia, czy dochowano wszelkich wymogów odnośnie:
  - 1) wstępnych warunków dopuszczenia turbiny do eksploatacji;
  - 2) obsługi serwisowej;
  - 3) obsługi technicznej;
  - 4) przeglądów okresowych.
4. Kwalifikowany podmiot lub ekspert w ramach prowadzonego przeglądu wykonuje lub zleca następujące czynności:
  - 1) przegląd stanu systemu przeniesienia napędu (włącznie ze wskazaniami poziomu oleju i analizą stanów dynamicznych);
  - 2) przegląd stanu topat wirnika.

§ 3. Wymogi, jakie powinien spełniać ekspert

1. Ekspert powinien spełniać następujące wymagania:
  - 1) posiadać dyplom ukończenia wyżej uczelni na kierunku politechnicznym, o specjalności inżynieria mechaniczna, elektryczna, budowa maszyn, energetyka lub kierunku pokrewne;
  - 2) posiadać min. 5 lat praktycznego doświadczenia w obszarze technologii energetyki wiatrowej;
  - 3) nie może być związany umownie w sposób, który mógłby podważyć jego bezstronność lub zakłócić wykonywanie obowiązków (np. zatrudnienie u operatora elektrowni wiatrowej lub producenta turbin wiatrowych);
  - 4) powierzone obowiązki wykonuje na własną odpowiedzialność i nie podlega jakimkolwiek instrukcjom dotyczącym wykonywania tych obowiązków;
  - 5) obowiązkiem eksperta jest ciągle aktualizowanie posiadanych kwalifikacji.
2. Kwalifikowany podmiot lub ekspert może powołać fachowców posiadających specjalistyczną wiedzę, kwalifikacje lub dostęp do laboratoriów lub instytutów badawczych na potrzeby specyficznych obszarów badań. Wszelkie jednostki laboratoryjne i badawcze winny legitymować się aktualnym świadectwem akredytacji.
3. Tam, gdzie przegląd jest wykonywany przez więcej, niż jeden podmiot lub jednego eksperta, tylko jeden z nich, wcześniej wskazany jako wiodący, będzie odpowiedzialny za wynik całego przeglądu.
4. Dokonujący przeglądu powinien mieć do dyspozycji wyposażenie techniczne, niezbędne do przeprowadzenia go. Wyposażenie nie musi stanowić własności dokonującego przeglądu. Wystarczy, że jest ono dostępne w każdym czasie i nie ma ryzyka kompromisu między niezależnością i neutralnością eksperta a rzetelnością wykonania przeglądu.

§ 4. Warunki wstępne przeglądu

1. Turbina wiatrowa powinna spełniać następujące minimalne wymogi:
  - 1) odpowiednie drogi dojazdowe;
  - 2) zapewnione środki ochrony osobistej pracowników (uprząże wspinaczkowe itp. Konieczne zabezpieczenia do pracy na wysokości);
  - 3) dostępne dane techniczne systemu przeniesienia napędu (warunek wstępny przeprowadzenia analizy stanów dynamicznych);
  - 4) dostępna specyfikacja serwisowa (książka obsługowa, Dokumentacja Techniczno - Ruchowa);
  - 5) dostępne rejestry obsługowe i analizy oleju;
  - 6) dostępny w miarę możliwości rejestr cyklu życiowego topat wirnika;
  - 7) dostępne: Pozwolenie na budowę i dokumentacja dla danego typu lub indywidualna;
  - 8) dostępna deklaracja zgodności;
  - 9) dostępny dziennik budowy;
  - 10) dostępny protokół uzbrojenia i odbioru;
  - 11) dostępna umowa serwisowa;
  - 12) dostępne streszczenie raportu kierownika lub dyrektora technicznego.
2. W raporcie prowadzący przegląd powinien stwierdzić, czy wszystkie warunki wstępne zostały spełnione.

§ 5. Wymagania dotyczące konserwacji

1. Turbina wiatrowa musi być utrzymywana w należytym stanie i serwisowana, co wiąże się z następującymi wymogami:
  - 1) umowa serwisowa powinna być zawarta z producentem lub z autoryzowanym lub wyspecjalizowanym podmiotem obsługowym. Jeżeli operator elektrowni wiatrowej samodzielnie prowadzi obsługę serwisową w całości lub w części, to jego pracownicy powinni posiadać odpowiednio wymagane kwalifikacje;
  - 2) niezbędnym minimum jest prowadzenie konserwacji i czynności obsługowych zgodnie ze specyfikacją, zatwierdzoną jako część protokołu testów dla danego typu, przy czym można używać dokumentacji uzupełniającej lub aktualizowanej. Odpowiednia specyfikacja czynności konserwacyjnych powinna być też zapewniona dla turbin wiatrowych indywidualnie dopuszczonych do użytkowania;
  - 3) należy zachowywać odstępy czasowe między przeglądami konserwacyjnymi określone w instrukcji technicznoruchowej, należy przy tym przestrzegać zapisów dokumentacji uzupełniającej. Przeglądy konserwacyjne powinny być prowadzone przynajmniej w odstępach sześciomiesięcznych;
  - 4) przegląd konserwacyjny powinien być udokumentowany dla celów operatora elektrowni wiatrowej w sposób dający się zweryfikować. Rejestry przeglądów powinny być przygotowywane zgodnie z wymogami specyfikacji obsługowej;
  - 5) w ramach czynności obsługowych, próbki oleju należy pobrać z przekładni do przynajmniej corocznej analizy.
2. Prowadzący przegląd analizuje raporty z przeglądów i analizy oleju oraz stwierdza w raporcie z przeglądu, czy spełniono wymogi serwisowe od momentu uzbrojenia lub przynajmniej od ostatniego przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego.

§ 6. Wymagania dotyczące nadzoru operacyjnego

1. Warunkiem bezwzględnym przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego jest profesjonalny nadzór operacyjny, który powinien spełniać następujące wymogi:
  - 1) stały monitoring z włączeniem czujników tam, gdzie to możliwe, organizacja i natychmiastowe przeprowadzenie działań naprawczych nakierowanych na rozwiązanie problemów,
  - 2) organizowanie i nadzór czynności serwisowych, planowanie, zlecenie i weryfikacja czynności obsługowych, analiza rejestrów obsługowych i operacyjnych,
  - 3) okresowe, systematyczne przeglądy (comiesięczne gdy to możliwe, ale nie rzadsze niż raz na kwartał) elektrowni wiatrowej, monitoring stanu wszystkich urządzeń,
  - 4) odnotowywanie parametrów i ważnych danych technicznych instalacji (częściowo wraz z numerami seryjnymi) oraz gromadzenie pełnej dokumentacji historii przebiegu pracy turbin wiatrowych i ich elementów składowych w bazie danych lub rejestrze,
  - 5) jeżeli oprogramowanie operacyjne pozwala, to:
    - a) zapisywanie danych operacyjnych (moc wytworzona, krzywe mocy),
    - b) zapisywanie parametrów operacyjnych (temperatury elementów składowych i łożysk, moc maksymalna, stany dynamiczne),

- 6) zapis błędów i awarii wraz z analizą przyczyn.
2. Nadzór operacyjny może być prowadzony przez wyspecjalizowany podmiot lub przez operatora.
3. Elementy nadzoru operacyjnego mogą również zawierać się w obszarze odpowiedzialności producenta.
4. Osoba wykonująca nadzór operacyjny przedstawia ekspertowi skrócony raport zawierający następujące informacje za okres od uzbrojenia lub przynajmniej od ostatniego przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego:
  - 1) dowód zlecenia czynności serwisowych,
  - 2) lista wszystkich czynności serwisowych lub naprawczych,
  - 3) rejestry wszystkich okresowych przeglądów (na miejscu) wykonanych w ramach nadzoru operacyjnego,
  - 4) jeżeli możliwe, oszacowanie danych operacyjnych,
  - 5) potwierdzenie maksymalnych osiągniętych temperatur elementów składowych, poziomu drgań,
  - 6) wykaz zdarzeń awaryjnych (lista błędów, częstotliwość) z informacją o przyczynach i podjętych środkach zaradczych.
5. Prowadzący inspekcję podmiot lub ekspert sprawdza raport osoby wykonującej nadzór operacyjny, prosi o dodatkową dokumentację stosownie do potrzeb, sprawdza je i stwierdza w swoim raporcie, czy spełniono wymagania dotyczące nadzoru operacyjnego od momentu uruchomienia lub przynajmniej od ostatniego przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego. Uzgodnione dane z rejestru operacyjnego powinny być przekazane prowadzącemu przegląd i przeanalizowane przez niego. Dane te obejmują:
  - 1) aporyt błędów wraz z kodami błędów, początek i koniec błędu w formie cyfrowej,
  - 2) szeregi czasowe danych operacyjnych, tj. dane 10-cio minutowe turbiny wiatrowej wraz z najważniejszymi danymi z bieżącej pracy (prędkość wiatru, prędkość obrotowa, moc, temperatury),
  - 3) listę kodów błędów.

§ 7. Wymagania dotyczące przeglądów okresowych

1. W ramach serwisu na podstawie stanu technicznego, operator elektrowni wiatrowej zapewni wykonanie przeglądów okresowych zgodnie z wymogami pozwolenia obiektu na użytkowanie, Dokumentacji Techniczno - Ruchowej lub certyfikatu dla danego typu elektrowni. Należy przestrzegać wskazanych odstępów czasowych (co cztery lata w okresie pierwszych 12 lat użytkowania w przypadku istnienia umowy serwisowej, w pozostałych przypadkach co dwa lata). Odstępy czasowe powinny być ustalone w Dokumentacji Techniczno - Ruchowej lub certyfikacie dla danego typu elektrowni lub we wnioskach dokonujących przeglądu.
2. Przeglądu okresowego dokonuje się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i normami branżowymi, regulującymi wymagania stawiane ekspertem, zakres przeglądu oraz dalsze szczegóły. Wymagania przeglądu okresowego:
  - 1) weryfikacja przestrzegania odstępów czasowych ustalonych podczas testów dla danego typu turbiny wiatrowej,
  - 2) zakres: wg obowiązujących przepisów prawa i norm branżowych,
  - 3) sprawdzenie spełnienia wymagań z poprzedniego przeglądu.
3. Dokonującemu inspekcji należy dostarczyć najnowszy raport ze zwykłego przeglądu okresowego (dla celów przeglądu na podstawie stanu technicznego). Ekspert bada, czy odstępów czasowe zostały dotrzymane od ostatniego przeglądu okresowego oraz czy zostały spełnione wszelkie wymogi z poprzedniego przeglądu. Wyniki raportu z przeglądu odgrywają kluczową rolę dla wykonywanej oceny.
4. Przegląd na podstawie stanu technicznego można przeprowadzić w ramach przeglądu okresowego.

§ 8. Monitoring stanu układu przeniesienia napędu

1. Badanie stanu układu przeniesienia napędu jest jednym z najważniejszych elementów serwisu na podstawie stanu technicznego i jest to zadanie eksperta. Wyniki oględzin, pomiary wibracji i analiza oleju przeprowadzone przez specjalistyczne laboratorium powinny być odnotowane w raporcie ogólnym. Odchylenia i rozwijające się wykryte uszkodzenia należy nie tylko odnotować, ale także oszacować pod względem żywotności elementów składowych, których dotyczą. Wszelkie wymagane czynności obsługowe i naprawcze oraz zalecenia dotyczące harmonogramu obsługi należy szczegółowo opisać. Zakres i rodzaj przeglądu są wyszczególnione w Tabeli nr 1.

Tabela nr 1 - zakres i rodzaj przeglądu

Element składowy polegający na przeglądzie	Rodzaj czynności sprawdzających, przedmiot badania	Odstępy czasowe między przeglądami		
		Corocznie	Co 2 lata	Co 2 lata
piasta	Sprawdzenie pęknięć, korozji, powłoki malarskiej	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Wał napędowy po stronie walnych obrotów	Sprawdzenie pęknięć, korozji, powłoki malarskiej, luzów zespołu obejm	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Złącze śrubowe wał- piasta	Sprawdzenie pęknięć, powłoki malarskiej, dokręcenia połączeń śrubowych	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Trzpień osiowy	Sprawdzenie pęknięć, powłoki malarskiej	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Łożyska wirnika	Hałas, napięcia, smarowanie, smarownica, ochrona odgromowa, nakrętka wału	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Przekładnia	Kontrola hałasu, oględziny zużycia uzębienia przekładni, nieciągłości materiału, zakleszczenia, szarych przebarwień, stanu łożyska zębatego, nośnika czołowego (kół zębatych czołowych, stopnia obiegowego), osady	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Układ przeniesienia napędu całościowo	Analiza stanów dynamicznych: zapis parametrów wibracji poprzez wykonanie okresowych lub ciągłych pomiarów w określonych punktach na obudowie, a następnie analiza danych u usługodawcy posiadającego stosowną wiedzę	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Smarowanie	Ocena stanu, funkcjonowania i wydajności chłodzenia układu smarującego (różnica temperatur). Ocena wizualna poziomu oleju, stanu cieczy, spienienia, szlamu, osadów, zanieczyszczenia filtra, funkcjonowania pompy oleju, hałasów w wymienniku ciepła, analiza oleju w specjalistycznym laboratorium	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Sprzęgło i hamulec	Ocena wzrokowa stanu, ustawienia i zużycia podczas postoju oraz przy użyciu stroboskopu w ruchu	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Łożysko zmiennika momentu obrotowego	Stan łożysk gumowych, przemieszczenie, pozycja zamontowania (poziomowanie)	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Generator szybkoobrotowy – turbina wiatrowa z przekładnią	Hałasy w łożyskach, napięcie, mocowanie do fundamentu, uziemienie, skrzynka przyłączeniowa, pierścienie poślizgowe, zużycie szczotek węglowych, wibracje, położenie (poziomowanie)	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Generator wolnoobrotowy – turbina wiatrowa bez przekładni	Sprawdzenie mocowań pod kątem występowania pęknięć, korozji, szczelin, sprawdzenie połączeń śrubowych, izolacji	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW
Obserwacja temperatur	Sprawdzenie maksymalnych temperatur łożysk i oleju w zakresie, na jaki pozwala oprogramowanie sterujące pracą urządzeń	Od 1500 kW	300 do <1500 kW	< 300 kW

2. Pełne wyposażenie niezbędne do przeprowadzenia testu sytuacyjnego obejmuje:
  - 1) giętki endoskop z możliwością zapisu cyfrowego,
  - 2) stetoskop elektroniczny,
  - 3) termometr na podczerwień,
  - 4) odpowiedni system pomiaru wibracji (stosowne czujniki, urządzenie rejestrujące dane i zestaw ewaluacyjny).
3. Do pomiaru wibracji wymagane są pełne dane techniczne układu przeniesienia napędu. Obejmują one co najmniej:
  - 1) typ przekładni wraz z rysunkami przekrojowymi,
  - 2) liczby zębów wszystkich kół zębatych i wałków zębatych,
  - 3) statystykę awarii wszystkich zainstalowanych typów łożysk w przekładni, generatora oraz łożyska głównego,
  - 4) nominalną prędkość obrotową lub zakres prędkości napędu,
  - 5) wszelkie dane kinematyczne wzbudników zewnętrznych (tj. typ pompy, prędkość, prędkość łopaty).
4. Stały monitoring mierników typu on-line nie może zastąpić wizualnego przeglądu.
5. Analiza stanów dynamicznych układu przeniesienia napędu powinna spełniać następujące wymagania:
  - 1) badanie wibracji obudowy: zaleca się rejestrowanie wibracji na obudowie w bezpośrednim sąsiedztwie łożysk wału przy użyciu czujników przyspieszenia. Odpowiedź częstotliwościowa czujników musi odpowiadać określonym wymaganiom. Czujniki należy przykleić lub przymocować śrubami (wymagane dopuszczenie metody mocowania przez producenta). W przypadku czujników mocowanych trwałymi magnesami należy zweryfikować, czy są odpowiednie. Kierunek pomiaru powinien odpowiadać kierunkowi obciążenia odnośnego łożyska rolkowego. Dla zespołów przekładniowych będzie to promieniowy kierunek ząbienia, dla generatora i łożysk wirnika – kierunek największego obciążenia, zwykle pionowy. Łożyska przed i za sprzęgłem powinny być też poddane pomiarom w kierunku osiowym.
  - 2) badanie wibracji wału: wibracje na wale powinny być zarejestrowane w bezpośrednim sąsiedztwie łożyska rolkowego przy użyciu czujników położenia. Kierunek pomiaru powinien odpowiadać kierunkowi obciążenia odpowiednich łożysk rolkowych. Dla zespołów przekładniowych będzie to promieniowy kierunek ząbienia, dla generatora i łożysk wirnika – kierunek największego obciążenia, zwykle pionowy. Pomiar na łożyskach osiowych powinien być także dokonany w kierunku osiowym.
  - 3) parametry pomiaru: położenie czujników powinno być udokumentowane. Tam, gdzie jest to uzasadnione, punkty pomiaru powinny być odpowiednio oznaczone. Podczas rejestracji danych pomiaru cały układ powinien pracować w wiarygodnych warunkach, tzn. przy co najmniej minimalnym częściowym obciążeniu. Dane powinny być rejestrowane jednocześnie we wszystkich punktach pomiarowych, w celu umożliwienia jednoznacznej klasyfikacji wykrytych zjawisk, występujących w sposób nieciągły. W praktyce wystarczy zapis danych w grupach, przy użyciu osmiokanałowego systemu pomiarowego o ile to możliwe, ale minimalnie czterokanałowego. System powinien mieć zdolność odtworzenia widm od 0 Hz to do trzykrotności częstotliwości największego obciążenia ząbienia. Sygnał czujników przyspieszenia używany do generowania

obwiedni powinien być dostępny w zakresie powyżej najwyższego wzbudzenia sinusoidalnego, zwykle w granicach najwyższej częstotliwości ząbienia do 15 kHz. Korzystne jest korzystanie z zakresu od 2 do 15 kHz. Widmo i widmo obwiedni powinny być wygenerowane z zestawu danych z tego samego okresu. Rozdzielczość widma i widma obwiedni powinny wynosić przynajmniej 0.1 Hz. Na tych parametrach oparte są następujące minimalne wymagania rejestracji danych:

- a) zakres skali systemu pomiarowego: 0.1 Hz do 15 kHz,
  - b) linearność łącucha pomiarowego do 3 dB: 0.1 Hz do trzykrotności najwyższej częstotliwości ząbienia,
  - c) miara próbkowania: > 36 kHz
  - d) filtr antyaliasingu: 15 kHz
  - e) czas pomiaru: > 10 s
- 4) tworzenie widm, widm obwiedni, widm porządkujących i widm porządkujących obwiedni

Prędkość obrotowa oraz tam, gdzie ma to zastosowanie – moc generatora, powinny być rejestrowane w dodatkowym kanale równocześnie z poziomem wibracji. Na najszybciej obracającym się wale powinien być zainstalowany znacznik odniesienia w celu rejestracji jednego impulsu na każdy obrót, lub alternatywnie – można wykorzystać do tego istniejące elementy, jak np. śruby mocujące sprzęgło. Prędkość obrotową można rejestrować przy użyciu czujnika optycznego, indukcyjnego lub innego odpowiedniego czujnika.

Widma powstają z sygnału czasowego w zakresie wymaganych częstotliwości przy użyciu szybkich transformacji Fouriera (FFT). Parametry FFT powinny być ustawione tak, żeby osiągnąć wymaganą rozdzielczość (przynajmniej 0.1 Hz). Zaleca się użycie odpowiedniego okna funkcji, np. Hanninga. Widma obwiedni tworzy się z obwiedni sygnału czasowego przepuszczonego przez filtr wysokoprzepustowy. Dla większości aplikacji poziom 2 kHz zaleca się jako wartość odcinającą częstotliwości dla filtrowania wysokoprzepustowego. W odosobnionych przypadkach konieczna może być inna częstotliwość odcinająca. Obwiednię można utworzyć przez oczyszczenie lub przy użyciu innej odpowiedniej metody. Parametry dla FFT powinny być ustawione tak, żeby osiągnąć wymaganą rozdzielczość (przynajmniej 0.1 Hz). Jako funkcji okna należy używać okna fali prostokątnej. Widma porządkujące i widma porządkujące obwiedni tworzy się w taki sam sposób, jak widmo i widmo obwiedni. Jednakże sygnał czasowy powinien być najpierw poddany ponownemu próbkowaniu przy użyciu sygnału prędkości obrotowej, żeby odpowiadał aktualnej liczbie obrotów. Tam, gdzie trzeba powinno się stosować na tym etapie filtry. W przypadku systemów bez przekładni (wolnoobrotowe generatory bezpośredniego przełożenia napędu), analiza częstotliwościowa ogranicza się do łożysk głównych.

§ 9. Monitoring stanu łopat wirnika

1. Łopaty wirnika powinny być poddane szczegółowemu przeglądowi, a ich stan udokumentowany. Podczas przeglądu należy zidentyfikować nieregularności i uszkodzenia, a także sprecyzować zalecenia co do harmonogramu wprowadzenia środków zaradczych. Zadaniem wykonującego przegląd jest dokonanie szczegółowego przeglądu łopat wirnika. Zakres i rodzaj czynności sprawdzających są pokazane w Tabeli nr 2. Odstępny czasowy między przeglądami zależą od mocy zainstalowanej turbiny wiatrowej.

Tabela nr 2 – zakres przeglądu łopat wirnika

Element składowy polegający przeładowi	Rodzaj czynności sprawdzających, przedmiot badania	Odstępy czasowe między przeładowi	
		Co 2 lata	Co 4 lata
Korpus łopaty	Wizualne sprawdzenie pęknięć, pęcherzy powietrznych, delaminacji, przecieków, warstwy ochronnej oraz erozji na krawędzi natarcia, ochrony odgromowej, przerwy iskrowej	Od 300kW	< 300kW
Elementy przepływowe	Turbowzłobienia, generator wirów, ząbkowane paski mikrowirów, kłapy Gurney'a	Od 300kW	< 300kW
	Elementy turbulencyjne	Od 300kW	< 300kW
Właściwy kształt widocznej części profilu	Sprawdzenie pęknięć, korozji, powłoki malarskiej	Od 300kW	< 300kW
Wnętrze łopaty	Jeżeli jest to technicznie wykonalne, to przegląd powinien objąć wnętrze łopaty. Należy zweryfikować wystarczającą stabilność tego obszaru. Sprawdzenie rozwarstwień; osnowa: pęknięcia, nasączenie osnowy żywicą	Od 300kW	< 300kW
Uszczelnienie łopaty w piąście	olej wewnątrz łopaty, ochrona odgromowa wewnątrz łopaty	Od 300kW	< 300kW
Przedłużka	Korozja, złącza śrubowe, spoiny	Od 300kW	< 300kW
Mechanizm krawędzi natarcia (wirnik z pasywną regulacją mocy)	Luz, zanieczyszczenie, ustawienie, przerwa, rura prowadząca, płyta tłumiąca, śruba wskaźnikowa, złącza śrubowe i śruba poprzeczna, funkcjonowanie	Od 300kW	< 300kW
Mechanizm zmiany kąta natarcia łopaty (wirnik z aktywną regulacją mocy)	Łożyska, stan smarowania, luzy w mechanizmie, system uszczelnień, wzór śladu kontaktu na uzębieniu przekładni, popychacz, olej w łopacie	Od 300kW	< 300kW
Cylinder regulacji łopaty (wirnik z aktywną regulacją mocy)	Naprężenie, ograniczniki mecha- niczne, mocowanie regulacji łopaty	Od 300kW	< 300kW

Element składowy polegający na przeglądzie	Rodzaj czynności sprawdzających, przedmiot badania	Odstępy czasowe między przeglądami	
		Co 2 lata	Co 4 lata
Urządzenie resetujące (wirnik z aktywną regulacją mocy)	Funkcjonowanie, mocowanie zasobników	Od 300kW	< 300kW
Skrzynki przekładniowe (wirnik z aktywną regulacją mocy)	Mocowanie w piasku	Od 300kW	< 300kW
Zabezpieczenie przed skręcaniem kabli	Funkcjonowanie	Od 300kW	< 300kW
	Opcjonalny pomiar izolacji	Od 300kW	< 300kW
Monitoring wibracji	Czy w wirniku z pasywną regulacją mocy dla urządzeń od 500kW jest zainstalowany system czujników automatycznie stawiający urządzenie w stan bez ruchu w razie wystąpienia wibracji na krawędziach łopatek?	Od 300kW	< 300kW
Przegląd pod kątem wibracji	Sprawdzenie pierwszego stopnia częstotliwości drgań własnych łopatek	Od 300kW	< 300kW

§ 10. Raport

1. Prowadzący inspekcję przygotowuje całościowy raport z przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego turbiny wiatrowej. Wszystkie wyniki powinny być w tym raporcie udokumentowane.
2. Zakłócenia i rozwijające się wykryte uszkodzenia powinny być nie tylko zarejestrowane, ale też oszacowane pod kątem oczekiwanego okresu

żywności elementów, których dotyczą (w takim zakresie, w jakim jest to możliwe i uzasadnione).

3. Wszelkie konieczne czynności serwisowe i zalecenia dotyczące harmonogramu serwisowania powinny być opisane z uwzględnieniem konkretnych terminów. Jeżeli na tym etapie nie jest możliwe ustalenie harmonogramu napraw na podstawie wiedzy o rozwijających się uszkodzeniach, to należy ustalić harmonogram dalszego badania elementów dotkniętych uszkodzeniami.
4. Raport powinien być sporządzony wg następującego wzoru:

Ogólny wynik przeglądu turbiny wiatrowej w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego na potrzeby Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group

DANE ELEKTROWNI WIATROWEJ

Typ _____ Lokalizacja _____
 Numerseryjny _____ Operator _____ Ekspert _____

Dnia _____ ww. Ekspert przeprowadził pe/ny przegląd wyżej wymienionej elektrowni wiatrowej zgodnie z Załącznikiem nr 1 ("Zasady prowadzenia przeglądu w ramach serwisu na podstawie stanu technicznego") do Ogólnych warunków ubezpieczenia elektrowni wiatrowych, zatwierdzonych Uchwałą Zarządu COMPENSA TU S.A. Vienna Insurance Group

nr _____ z dnia _____ zwanych dalej OWU.

Wyniki przeglądu:

1. Spełnione zostały Warunki wstępne przeglądu wg § 4 Załącznika nr 1 do OWU TAK NIE
2. Spełnione zostały Wymagania dotyczące konserwacji wg § 5 Załącznika nr 1 do OWU TAK NIE
3. Spełnione zostały Wymagania dotyczące nadzoru operacyjnego wg § 6 Załącznika nr 1 do OWU TAK NIE
4. Spełnione zostały Wymagania dotyczące przeglądów okresowych wg § 7 Załącznika nr 1 do OWU TAK NIE
5. Badanie układu przeniesienia napędu wg § 8 Załącznika nr 1 do OWU ujawniło początkową fazę uszkodzenia TAK NIE

Wymagane czynności obsługowe w układzie przeniesienia napędu przedstawiają się jak niżej i obejmują zalecenia dotyczące harmonogramu czynności obsługowych:

Kolejne badanie jest wymagane w ciągu _____ miesięcy.

6. Badanie łopatek wirnika wg § 9 Załącznika nr 1 do OWU ujawniło początkową fazę uszkodzenia TAK NIE

Wymagane czynności obsługowe dla łopatek wirnika przedstawiają się jak niżej i obejmują zalecenia dotyczące harmonogramu czynności obsługowych:

Kolejne badanie jest wymagane w ciągu _____ miesięcy.

Data, podpis: _____

KLAUZULE DODATKOWE DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA ELEKTROWNI WIATROWYCH

Klauzula nr 1 – wyłączenie szkód wewnętrznych

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą Klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że odmiennie od postanowień §4 ust. 2 OWU, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wyłącznie szkody zewnętrzne, w tym w szczególności spowodowane przez pożar, uderzenie pioruna, wybuch, upadek statku powietrznego lub przez huragan, mróz, oblodzenie, trzęsienie ziemi, powódź, zalanie, grad, zapadanie lub osuwanie się ziemi, kradzież i rozbój, a także wszelkie inne wyraźnie nie wyłączone szkody zewnętrzne.
2. Niezależnie od jakichkolwiek dodatkowych klauzul wprowadzonych do umowy ubezpieczenia, COMPENSA nie odpowiada za szkody wewnętrzne. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje jednak szkody o których mowa w ust. 1, będące następstwem szkód wewnętrznych.

Klauzula nr 2 – ochrona uzupełniająca do umowy serwisowej

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą Klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że w przypadku istnienia umowy serwisowej pomiędzy operatorem elektrowni wiatrowej a podmiotem serwisującym, ochrona ubezpieczeniowa uzupełnia umowę serwisową i zastosowanie mają poniższe postanowienia, zawsze mające pierwszeństwo przed OWU:
  - 1) COMPENSA nie wypłaci odszkodowania jeżeli roszczenie zostało lub może zostać zaspokojone przez podmiot serwisujący na podstawie umowy serwisowej lub zapisów dotyczących gwarancji dostępności;
  - 2) jeżeli poszczególne składniki elektrowni wiatrowej i urządzeń towarzyszących niezbędnych dla funkcjonowania całego systemu (fundament, wewnętrzne podziemne okablowanie i transformator) nie są lub są tylko częściowo objęte umową serwisową, to w odniesieniu do elementów nieobjętych umową serwisową COMPENSA wypłaci odszkodowanie zgodnie z OWU;

- 3) § 8 pkt 10) OWU nie ma zastosowania w odniesieniu do szkód, za które odpowiedzialny jest podmiot serwisujący na mocy umowy serwisowej;
- 4) jeżeli została udzielona ochrona w zakresie ubezpieczenia od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej w następstwie jej uszkodzenia, zniszczenia lub utraty wg Działu II OWU, to §14 ust. 1 pkt 9) OWU otrzymuje brzmienie:

„COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za straty zaistniałe, gdy za utratę przychodu odpowiedzialność ponosi strona trzecia, np. na podstawie umowy sprzedaży lub umowy serwisowej jeżeli roszczenie podlegające rozpatrzeniu wg umowy serwisowej zostało lub powinno zostać zaspokojone przez podmiot serwisujący w związku z udzieloną gwarancją dostępności.”;
- 5) jeżeli podmiot serwisujący kwestionuje swoją odpowiedzialność wobec operatora elektrowni w razie szkody z tytułu umowy serwisowej, to COMPENSA wypłaci odszkodowanie zaliczkowe zgodnie z §23 OWU;
- 6) wysokość odszkodowania zaliczkowego o którym mowa w pkt 5) ustala się tak, jak by było płatne z istniejącego ubezpieczenia elektrowni wiatrowej wraz z ubezpieczeniem od finansowych skutków przerwy albo zakłócenia funkcjonowania ubezpieczonej elektrowni wiatrowej w następstwie jej uszkodzenia, zniszczenia lub utraty (Dział II OWU) (o ile ochrona w tym zakresie była udzielona);
- 7) jeżeli po wypłacie odszkodowania okaże się, że podmiot serwisujący powinien być przyjąć odpowiedzialność za szkodę zgodnie z umową serwisową, to ubezpieczony zwróci COMPENSIE uprzednio zapłacone odszkodowanie zaliczkowe.